

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2023-05-11

Diarienummer:
MHN-2023-00064

Handläggare:
Sara Johansson

Delårsuppföljning och verksamhetsrapport mars/april 2023

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** fastställa analys av ekonomiskt utfall per mars 2023 enligt bilaga 1,
2. **att** fastställa förenklad uppföljning av verksamhetsplan mars/april 2023 enligt bilaga 2, samt
3. **att** fastställa verksamhetsrapport mars/april 2023 enligt bilaga 3.

Ärendet

Liksom föregående år är uppföljningen i mars/april förenklad i syfte att avlasta verksamheterna. Miljöförvaltningen har genomfört en förenklad uppföljning av verksamhetsplanen.

Miljöförvaltningen har tillsammans med ekonomistaben upprättat en ekonomisk uppföljning per mars med prognos för helåret 2023.

Miljöförvaltningen har också upprättat en verksamhetsrapport med verksamhetsresultat för januari-mars samt ekonomisk prognos för helår i förhållande till verksamhetsplan och budget 2023.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen, inklusive ekonomistab, enligt instruktioner från kommunledningskontoret.

Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven bedöms inte vara relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Miljöförvaltningen har genomfört en förenklad uppföljning av verksamhetsplanen. Liksom föregående år är uppföljningen i mars/april förenklad i syfte att avlasta verksamheterna. Fokus centralt i kommunen är att bibehålla de viktiga delarna för kontinuiteten och få underlag till analys.

Miljöförvaltningen har tillsammans med ekonomistaben upprättat en ekonomisk uppföljning per mars med prognos för helåret 2023.

Förvaltningen har också upprättat en verksamhetsrapport med verksamhetsresultat för januari-mars, ekonomiskt resultat för januari-mars samt ekonomisk prognos för helår i förhållande till verksamhetsplan och budget 2023. Under 2023 har förvaltningen landat mer i de nya förutsättningarna med aktivitetsbaserat arbetssätt i Stadshuset och det nya verksamhetssystemet Ecos. Tillsyn och kontroll kom igång väl vid årets start. Vad gäller inkommande ärenden syns påverkan av lågkonjunkturen, med färre bygglovsremisser och ansökningar om enskilt avlopp. Enheten för livsmedelskontroll har lagt mycket arbete på förberedelser inför de genomgripande förändringar som träder i kraft 1 januari 2024: ny riskklassning respektive efterhandsdebitering av livsmedelskontroll vid samtliga verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 maj 2023
- Bilaga 1, Analys av ekonomiskt utfall
- Bilaga 2, Förenklad uppföljning av verksamhetsplan mars/april 2023
- Bilaga 3, Verksamhetsrapport mars/april 2023

Miljöförvaltningen

Anna Nilsson
Förvaltningsdirektör

Nämnd
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2023-04-20

Nämndbehandlas:
2023-06-07

Handläggare:
Mazen Sliwa

Delårsbokslut mars 2023

Miljö- och hälsoskyddsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Resultat per mars		
		Periodens utfall 202301-202303	Periodens utfall 202201-202203	Helårsprognos 202303
Politisk verksamhet	1,6	0,0	-0,1	0,1
Infrastruktur, skydd m.m.	30,7	4,8	6,0	-0,1
Övriga verksamheter	0,1	0,0	0,0	0,1
Nämnden totalt	32,4	4,8	5,9	0,0

Prognososäkerhet	Prognos- försämring	Prognos- förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
	-1,0	0,5	-1,0	0,5

Nämndens analys – sammanfattning

Nämnden redovisar ett överskott om 4,8 miljoner kronor för perioden januari till och med mars, vilket är 4,8 miljoner kronor bättre än budgetperioden. Avvikelsen beror på tidigare lagd fakturering av årsavgifter vid enheten för livsmedelskontroll.

Resultatet visar även lägre verksamhetskostnader om 0,6 miljoner kronor jämfört med budgetperioden, vilket beror på realiserade IT-kostnader.

Resultatet är för övrigt enligt plan och intäkterna består av fakturerade årsavgifter för livsmedelskontroll och tillsyn utifrån miljöbalken. Personalkostnaderna uppgår till 15,7 miljoner kronor och ligger i linje med budgetperioden.

Investeringar

Inga investeringar under 2023.

Risker och osäkerhet

Enheten för livsmedelskontroll har sedan 1 januari 2023 övergått till efterhandsdebitering av kontrollen när det gäller nya verksamheter. Efterhandsdebitering innebär att intäkterna blir svårare att prognosticera.

Från och med 1 januari 2024 kommer enheten för livsmedelskontroll att införa efterhandsdebitering för samtliga verksamheter samt gå över till ny riskklassningsmodell enligt EU-direktiv. Under hösten 2023 kommer enheten lägga stora resurser på dessa omställningar. Nämnden har fått kommunbidrag för detta,

dock inte i den omfattning som nämnden äskat. Det finns risk att omställningsarbetet kan påverka intäkterna negativt.

Detta sammantaget innebär en risk för försämring av prognosen för helårsresultatet med uppåt 1 miljoner kronor. Den möjliga förbättringen bedöms uppgå till 0,5 miljoner kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnamnden
Rapport

Nämndbehandlas:
2023-06-07

Diarienummer:
MHN-2023-00064

Handläggare:
Sara Johansson

Förenklad uppföljning av verksamhetsplan mars/april 2023

Bedömningskriterier

Nedan redovisas förklaringstexter till de bedömningskriterier som presenteras i denna rapport.

Bedömning av uppdrag, nämndmål och åtgärder

Klar innebär att uppdraget/nämndmålet/åtgärden är färdig. Det gäller även när det som började som ett uppdrag fortsättningsvis hanteras i ordinarie verksamhet.

Påbörjad innebär att uppdraget/nämndmålet/åtgärden är påbörjad och flyter på enligt plan.

Väntar innebär att uppdraget/nämndmålet/åtgärden inte är påbörjad och att det är i enlighet med plan.

Ej startad innebär att uppdraget/nämndmålet/åtgärden inte är påbörjad trots att den borde vara påbörjad.

Försenad innebär att uppdraget/nämndmålet/åtgärden är påbörjad, men flyter inte på enligt plan.

Stoppad innebär att uppdraget/nämndmålet/åtgärden inte kommer att genomföras.

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1: Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Status
Påbörjad

Nämnden omhändertar uppdraget genom att se över möjligheten att överföra arbetsuppgifter från handläggare och inspektörer till förvaltningens administrativa personal, för att frigöra resurser till nämndens tillsyn, kontroll och förrättningar. Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Se över möjligheten att överföra arbetsuppgifter till förvaltningens administrativa personal för att frigöra resurser till nämndens tillsyn, kontroll och förrättningar.

Status
Påbörjad

Uppdrag 3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Utveckla digitala tjänster som förenklar för näringsliv och kommuninvånare samt effektiviserar nämndens arbete.

Status
Påbörjad

Uppdrag 4: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetsätt inom kommunkoncernen

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning

Status
Påbörjad

Åtgärd: Säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Säkerställa att medarbetare och chefer har kompetens för att driva antidiskrimineringsarbetet framåt.

Status
Väntar

Kommungemensamt nämndmål 1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta mot det kommungemensamma målet under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt.

Status
Påbörjad

Kommungemensamt nämndmål 1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling, kontinuerligt lärande och medledarskap

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta mot det kommungemensamma målet under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Utveckla ledarskap

Status
Påbörjad

Åtgärd: Utveckla medarbetarskap

Status
Påbörjad

Nämndmål: Nämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Åtgärder för effektivare tillsyn, kontroll och förrättningar.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Införa efterhandsdebitering och genomföra ny riskklassning av livsmedelsverksamheter.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Synliggöra nyttan med nämndens miljö- och hälsoskyddsarbete.

Status
Påbörjad

Nämndmål: Nämndens verksamhet utvecklas i dialog med de vi möter i tillsyn, kontroller och förrättningar.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Utforma grundläggande analog och digital samhällsservice och tjänster enligt principer för universell utformning så att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Nämnden ska ligga i framkant genom tillitsskapande dialog och kommunikation. All kommunikation ska vara tillgänglig, begriplig och användbar för alla. Vårt bemötande utgår från respekt för alla människors lika värde.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Fortsätta utvecklingen av digitala lösningar inom nämndens verksamheter.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Nämnden arbetar för att modernisera sina digitala ärendehanteringssystem

Status
Påbörjad

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 10: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Nämnden ska ge en rådgivande, rättssäker och effektiv företagservice med ett gott bemötande. Information och kommunikation ska ske utifrån företagarnas och invånarnas behov och med en helhetssyn.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Bidra till utvecklingen av innovationer och digitala tjänster som förenklar för näringslivet utifrån företagets behov.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Bidra till samarbetsforum, mötesplatser, nätverk och annat som ökar dialogen och lyfter fram företagare och företagande i Uppsala.

Status
Påbörjad

Uppdrag 12: Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden

Status
Påbörjad

Nämnden omhändertar uppdraget genom att delta i internationella, nationella och regionala nätverk inom nämndens sakområden. Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Delta i internationella, nationella och regionala nätverk inom nämndens sakområden.

Status
Påbörjad

Nämndmål: Nämndens verksamhet utvecklas i dialog med de vi möter i tillsyn, kontroller och förrättningar.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Nämnden ska ge en rådgivande, rättssäker och effektiv företagservice med ett gott bemötande. Information och kommunikation ska ske utifrån företagarnas och invånarnas behov och med en helhetssyn.

Status
Påbörjad

Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Kommunala lantmäterimyndigheten: Inom myndighetsuppdraget, lantmäteriförrättningar

Status
Påbörjad

Åtgärd: Kommunala lantmäterimyndigheten: Bidra vid framtagande av detaljplaner.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Kommunala lantmäterimyndigheten: Svara på bygglovsremisser

Status
Påbörjad

Åtgärd: Kommunala lantmäterimyndigheten: Fortsätta och förbättra samarbetet med stadsbyggnadsförvaltningen

Status
Påbörjad

Åtgärd: Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Bidra med miljö- och hälsoskyddskompetens i stadsbyggnadsprocessen, bygglov, planer och program.

Status
Påbörjad

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 15: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn på miljöfarliga verksamheter med fokus på minskad klimatpåverkan

Status
Påbörjad

Åtgärd: Verka för mindre klimatpåverkan och energianvändning på förvaltningen.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Tillsyn av fluorerade växthusgaser (f-gaser)

Status
Påbörjad

Nämndmål: Vi har en god livsmiljö i Uppsala kommun.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Områdesskydd: Inom myndighetsuppdraget, prövning och tillsyn naturreservat

Status
Påbörjad

Åtgärd: Områdesskydd: Inom myndighetsuppdraget, prövning och tillsyn strandskydd.

Status
Påbörjad

Nämndmål: Vi förbättrar våra vattenmiljöer och skyddar grundvattnet.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Enskilt vatten och avlopp: Bidra till plan för hållbar vatten- och avloppsförsörjning i hela kommunen.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Enskilt vatten och avlopp: Tillsyn och provning av små avlopp

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Bidra till kommungemensamt vattenarbete.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn av tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter (A- och B-verksamheter).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn av anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter (C-verksamheter).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn av miljöfarliga verksamheter som inte är anmälningspliktiga (U-verksamheter).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Utföra kontroll av hantering av växtskyddsmedel.

Status
Påbörjad

Nämndmål: Vi har giftfria och slutna kretslopp.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn av tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter (A- och B-verksamheter).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn av anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter (C-verksamheter).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn av miljöfarliga verksamheter som inte är anmälningspliktiga (U-verksamheter).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Tillsyn högfluorerade ämnen (PFAS).

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Tillsyn förorenade områden.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Förbereda kontroll av animaliska biprodukter och handlägga inkommande ärenden

Status
Påbörjad

Åtgärd: Bidra till en hållbar avfallshantering.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Förbereda kontroll enligt marknadskontrollförordningen.

Status
Påbörjad

Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Tillsyn luftkvalitet och arbete med åtgärdsprogram för luft

Status
Påbörjad

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 20: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet genom myndighetssamverkan

Status
Påbörjad

Åtgärd: Miljöskydd: Tillsyn försäljning av kemiska produkter med prekursorer

Status
Väntar

Uppdrag 23: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Fortsätta att erbjuda provanställningar/anställningar genom olika typer av arbetsmarknadsåtgärder.

Status
Påbörjad

Uppdrag 24: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Status
Påbörjad

Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Som arbetsgivare verka för en god psykosocialarbetsmiljö.

Status
Påbörjad

Uppdrag 27: Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Status
Påbörjad

Nämnden omhändertar uppdraget genom att utbilda och öva personal så att allvarliga störningar kan hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden tar också fram planer och verktyg för att hantera allvarliga störningar. Inom ramen för nämndens ansvar vad gäller civilt försvar tar nämnden fram ett förslag på krigsorganisation för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet under höjd beredskap. Nämnden kommer att arbeta med uppdraget under hela planperioden 2023–2025.

Åtgärd: Stärkt beredskap för allvarliga störningar

Status
Påbörjad

Åtgärd: Stärkt beredskap för höjd beredskap

Status
Påbörjad

Tillkommande uppdrag KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Status
Påbörjad

Nämnden kommer under 2023 att genomföra en övning i syfte att verksamheten ska stå väl rustad att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.

Åtgärd: Höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Status
Påbörjad

Tillkommande uppdrag KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Status
Klar

Uppdraget bedömdes vara klart under 2022. Nämnden arbetar sedan flera år med beredskap för allvarliga störningar. Nämnden fortsätter nu arbetet under uppdrag 27 med beredskap både för allvarliga störningar och för höjd beredskap. Nämnden deltar i kommunens nätverk för beredskapsfrågor. Nämndens beredskapssamordnarfunktion är stärkt från och med år 2023, genom utökad tid avsatt för arbetet som nu delas av två personer. Detta stärker kontinuiteten hos funktionen.

Nämndmål: Vi har en god och jämlik hälsa i Uppsala kommun.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Projekt för bättre inomhusmiljö i utsatta områden

Status
Väntar

Åtgärd: Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn förskolor, skolor och fritidshem

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Stödja tobakspreventivt arbete i skolan

Status
Väntar

Åtgärd: Hälsoskydd: Medverka i arbetet med att ta fram en konceptförskola

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn vård- och omsorgslokaler

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, tillsyn på hygieniska m.fl. anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, tillsyn på hälsoskyddsverksamheter som inte är anmälningspliktiga

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Projekt för minskad skadlig påverkan från radon i inomhusmiljön i flerbostadshus.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Hälsoskydd: Beredskap för smittspärning av objektburen smitta.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Inom myndighetsuppdraget, genomföra årsplanen för planerad livsmedelskontroll

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Inom myndighetsuppdraget, utreda oförutsedda händelser.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Bidra till provtagning inom ramen för den svenska veterinära antibiotikaresistenskontrollen.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Utveckla livsmedelskontrollen så den blir mer verkningsfull.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Utveckla dricksvattenkontrollen

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Information och rådgivning till de nya livsmedelsföretag som får tillsyn under första verksamhetsåret

Status
Påbörjad

Åtgärd: Livsmedelskontroll: Förbereda kontroll av hantering av animaliska biprodukter.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Tillståndsenheten: Verka för en ansvarsfull alkoholserving

Status
Påbörjad

Åtgärd: Tillståndsenheten: Verka för en ansvarsfull tobaksförsäljning.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Tillståndsenheten: Verka för ansvarfull försäljning av tobaksfria nikotinprodukter, receptfria läkemedel, e-cigaretter och folköl.

Status
Påbörjad

Åtgärd: Tillståndsenheten: Verkar för en sund och säker spelmarknad

Status
Påbörjad

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Verksamhetsrapport

Nämndbehandlas
2023-06-07

Diarienummer:
MHN-2023-00064

Handläggare:
Sara Johansson

Verksamhetsrapport

För miljö- och hälsoskyddsnämnden mars/april 2023

Innehåll

Verksamhetsrapporten	3
Sammanfattning	3
Ekonomiskt resultat och prognos.....	3
Tillsyn, tillståndsprövningar, förrättningar och kontroller	3
Särskilt viktiga frågor.....	6
Bakgrund.....	8
Den kommunala organisationen	8
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	8
Miljöförvaltningen.....	9
Begreppsdefinitioner	10
Tillsyn, tillståndsprövningar, förrättningar och kontroller.....	12
Myndighetssamverkan mot illegal verksamhet	12
Miljösamverkan.....	12
Avdelningen för miljöskydd	13
Avdelningen för hälsoskydd	17
Avdelningen för områdesskydd och enskilt vatten och avlopp	20
Kommunala lantmäterimyndigheten	24
Enheten för livsmedelskontroll.....	26
Tillståndsenheten	31
Viktiga händelser på miljöförvaltningen	35
Arbete med digital utveckling	35
Beredskap och säkerhet	35
Bemötande och service.....	36
Medarbetare och ledare.....	37
Kommunikation	38
Resultat för miljöförvaltningens verksamheter	41
Kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag.....	45
Ekonomiskt resultat miljö- och hälsoskyddsnämnden	46

Verksamhetsrapporten

Den här verksamhetsrapporten omfattar miljö- och hälsoskyddsnämndens (nämndens) verksamhetsresultat för januari-mars, ekonomiskt resultat för januari-mars samt ekonomisk prognos för helår i förhållande till verksamhetsplan och budget 2023.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, spellagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden stöds av miljöförvaltningen.

En stor del av nämndens arbete utgörs av tillsyn och kontroll inom nämndens ansvarsområden. Därutöver arbetar nämnden mot de inriktningsmål och uppdrag som ges av kommunfullmäktige varje år.

Sammanfattning

Ekonomiskt resultat och prognos

Nämnden redovisar ett överskott för perioden januari till och med mars om 4,8 miljoner kronor, vilket är 4,8 miljoner kronor bättre än periodens budget. Merparten av avvikelsen beror på tidigare lagd fakturering av årsavgifter vid enheten för livsmedelskontroll.

Resultatet visar även lägre verksamhetskostnader om 0,6 miljoner kronor jämfört med periodens budget, vilket beror på licenskostnader som inte har inkommit än.

Resultatet är för övrigt enligt plan och intäkterna består av fakturerade årsavgifter för livsmedelskontroll och tillsyn utifrån miljöbalken. Personalkostnaderna uppgår till 15,7 miljoner kronor och ligger i linje med periodens budget.

Prognosen i mars för helåret indikerar på ett resultat i balans samt i linje med budget. Intäkterna förväntas uppgå till 57,4 miljoner kronor och verksamhetskostnader förväntas uppgå till 89,8 miljoner kronor. Det adresserade kommunbidraget är oförändrat om 32,4 miljoner kronor.

Tillsyn, tillståndsprövningar, förrättningar och kontroller

Myndighetssamverkan mot illegal verksamhet

Under början av året genomförde nämnden förberedelser för årets arbete mot illegal verksamhet samt planering tillsammans med andra myndigheter. All personal vid förvaltningen har fått en utbildning om arbetslivskriminalitet. Myndighetssamverkan har skett vid vissa livsmedelsverksamheter.

Miljösamverkan

Arbetet i miljösamverkan syftar till en ökad samsyn och en mer enhetlig myndighetsutövning. Nämnden deltar aktivt i arbetet med att utveckla Mitt Miljösamverkan dels genom arbete i styrgruppen, dels genom medverkan i flera av de tillsynsprojekt som pågår och utbildningsinsatser som genomförs. Områden som varit aktuella under perioden är köldmedier, städning i skolor och förskolor samt artbestämning av kebabskött.

Avdelningen för miljöskydd

Arbetet med tillsyn av köldmedier har fungerat mycket bra under årets första månader och 41 % av årets planerade timmar är redan genomförda. Även tillsynen av tillståndspliktiga verksamheter har kommit gång bra. Vad gäller tillsyn på timavgift, oberoende av prövningsnivå, är utförd tillsyn något lägre än planerat. Planen är dock att på helår kunna leverera utifrån tillsynsplanen.

Vad gäller antalet inkommande ärenden i form av ansökningar, anmälningar och remisser under perioden var de färre än föregående år. Dock utgör ärenden om installation av värmepump fortfarande den vanligaste ärendetypen bland de inkommande ärendena.

Inom ramen för arbetet mot illegal verksamhet har årets tillsynsinsatser planerats och samverkan och erfarenhetsutbyte med andra myndigheter genomförts. Även arbetet med förorenade områden och energitillsyn har startats upp och kommit i gång på ett bra sätt.

Avdelningen för hälsoskydd

Tillsynen kom i gång bra under första tertiet med en hög takt av inspektioner, bland annat vid gym och idrottsanläggningar samt på vård- och omsorgsboenden.

I tillsynen på skolor och förskolor är fokuset städning i enlighet med nationella tillsynsstrategins utpekade fokusområden. Barns inomhusmiljöer har en stor betydelse för deras välbefinnande och hälsa. Utöver bostaden är förskolan och skolan platser där barn vistas en stor del av sin tid. Många förskolor och skolor har brister i inomhusmiljön, till exempel så förekommer ofta högre halter av damm i förskolan och skolan jämfört med andra arbetsmiljöer.

På grund av personalförändringar planerar avdelningen att rekrytera under våren. Dock riskerar avdelningen att inte kunna genomföra hela tillsynsplanen för 2023.

Avdelningen för områdesskydd och enskilt vatten och avlopp

Antalet inkommande ärenden gällande avlopp, remisser och ansökningar var färre än prognosen och betydligt färre än samma period förra året. Orsaken var framför allt minskat byggande på landsbygden som i sin tur beror på det ekonomiska läget. Tillsyn genererar på sikt ansökningar om tillstånd. Tillsynen drogs ner med ungefär 30 % våren 2022. Det är också en orsak till färre ansökningar i år. En viss kompensation görs i år genom ökad tillsyn. En mer omfattande tillsyn kan behövas i år och på sikt för att hitta en bättre balans i ärendemängd.

Tillsyn och prövning i övrigt gick enligt plan.

Kommunala lantmäterimyndigheten

Handläggningstiderna för de ärenden som avslutades under perioden är långa jämfört med samma period förra året. Det beror på att många stora ärenden som legat vilande under pandemiåren nu har kommit till avslut. Den höga andelen av denna typ av ärenden påverkar medelvärdet mycket.

Väntetiden är också längre än samma period förra året eftersom mycket tid lagts på de äldre stora ärendena vilket gjort att färre nya har kunnat påbörjas. Samtidigt har myndigheten varit underbemannad på den administrativa sidan, vilket medfört att rent administrativa uppgifter har utförts av handläggare och påverkat tiden för handläggning av fler ärenden.

Under perioden har rekrytering av ytterligare en administratör genomförts och rekrytering av fler handläggare påbörjades. Detta sammantaget kommer leda till att fler ärenden kan påbörjas och att tiden för administrativa uppgifter för handläggare kommer minska under året.

Livsmedelskontroll

Arbetet med att utföra både planerade kontrollbesök och handläggning av klagomål och matförgiftningar har fungerat väl under årets första månader. Det har även fungerat bra med handläggning av administrativa ärenden så som registreringar och avregistreringar. Tidigare år har fler förelägganden riktats mot dricksvattenanläggningar, men där syns det nu att kontrollen haft effekt och färre beslut om åtgärd har behövts.

De fokusområden som livsmedelskontrollen har för året så som till exempel fuskkontroll, införande av efterhandsdebitering, samt riskklassning har påbörjats och löper på enligt plan. Avdelningen har under perioden lagt mycket resurser på att ta fram arbetssätt för efterhandsdebitering och under tertial 2 kommer efterhandsdebitering att påbörjas för nya anläggningar. Omfattande arbete pågår också med justeringar av taxor och föreskrifter samt anpassning av verksamhetssystem. Avdelningen har under perioden börjat samla in underlag från verksamheter i samband med kontrollbesök, samt utbildat personal i den nya riskklassningsmodellen.

Tillståndsenheten

Arbetet har fungerat bra under våren. Planen för tillsyn av serveringstillstånd på helåret bedöms som genomförbar, både inre tillsyn och 280 tillsynsbesök på serveringsställen. Under perioden januari-mars har två företag erhållit en erinran. Ett tillstånd har återkallats under perioden.

Planen för inre och yttre tillsyn på tobaksförsäljare bedöms som genomförbar. Likaså tillsynen inom butiksledet som avser receptfria läkemedel, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigaretter och folköl.

Särskilt viktiga frågor

Arbete med digital utveckling

Digitalisering handlar både om implementering av nya IT-stöd och om förändrade arbetssätt.

Under perioden har mycket fokus lagts på att färdigställa dels en e-tjänst för köldmediarapporteringen dels en e-tjänst för att livsmedelsföretagare ska kunna omklassa sina verksamheter. Förberedelser för ytterligare e-tjänster pågår och på Uppsala.se har en sida publicerats, vilken ska förenkla för medborgare och företagare att hitta till miljöförvaltningens blanketter och e-tjänster.

I slutet av mars fick samtliga användare av ärendehanteringssystemet Ecos tillgång till en portal som innehåller rapporter med data från Ecos. Rapporterna kommer bland annat möjliggöra för samtliga handläggare att själv följa upp sina pågående ärenden och nedlagd tid och på så vis ha bättre kontroll.

Under perioden påbörjades även implementeringen av en applikation som möjliggör för inspektörer att dokumentera allt tillsynsarbete digitalt utanför kontoret.

Beredskap och säkerhet

Nämnden arbetar sedan flera år tillbaka aktivt med beredskap för allvarliga störningar. Detta arbete har letts av en beredskapssamordnare. Under 2023–2024 utökar förvaltningen till två beredskapssamordnare. Denna satsning är avsedd att permanentas. Beredskapssamordnarnas kompetenser kompletterar varandra. Dessutom stärks kontinuiteten hos funktionen med två beredskapssamordnare.

Nämnden arbetar även med att ta fram en organisation för höjd beredskap.

Förvaltningen är också nåbar dygnet runt, alla dagar, för att bistå vid olyckor och utsläpp.

Kommunens medarbetarundersökning

Årets medarbetarundersökning besvarades under mars 2023. Svarefrekvensen var fortsatt mycket hög (98 %) och totalindex ökade från 76 till 79. Under april månad kommer ledningsgruppen analysera resultatet för att sedan ge återkoppling i skyddskommitté och samverkan. Under april/maj presenteras resultatet för medarbetare. Chefer och medarbetare tar sedan fram, arbetar med och följer upp handlingsplaner under året.

NKI

Miljöförvaltningen har de senaste åren haft höga NKI-värden¹ för de fyra verksamhetsområden som ingår i mätningarna: miljöskyddstillsyn, hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll och serveringstillstånd.

I resultatet för helåret 2022 som publicerades i april 2023 har serveringstillstånd mycket högt resultat och högst i Uppsala kommun. Livsmedelskontrollen uppvisar ett

---

¹ NKI redovisas på en skala mellan 1–100, där 100 är högsta betyg. Betyget värderas sedan enligt följande; >80 Mycket högt, 70–80 Högt, 62–69 Godkänt, 50–61 Lågt, <50 Mycket lågt.

stabil högt – mycket högt resultat. Miljöskydd har ett godkänt resultat som ligger nära högt för företagsärenden, bedömningen från offentliga verksamheter och privatpersoner ligger mycket högt. Hälsoskydd ligger också i det övre spannet av godkänt. Dock är resultaten från hälsoskydd svårtolkade eftersom resultaten även innehåller svar rörande enskilda avlopp.

Bakgrund

Den kommunala organisationen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige representerar folket i kommunen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor. Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi, beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer, väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna samt väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet. Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder som ska finnas och väljer dess ledamöter. Varje nämnd ansvarar för ett visst område.

Nämnderna ansvarar för den löpande verksamheten inom kommunen, förbereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige och genomför beslut som fattas i fullmäktige.

Varje nämnd stöds av en förvaltning vars uppdrag är att genomföra de beslut som nämnderna fattar, och förse nämnderna med beslutsunderlag. I förvaltningarna arbetar anställda tjänstepersoner och i praktiken är det de som sköter genomförandet av kommunens verksamheter, men de förtroendevalda har alltid det yttersta ansvaret.

Kommunfullmäktige ger nämnderna årliga uppdrag och fleråriga fokusmål. Nämnderna upprättar därefter verksamhetsplaner som beskriver hur varje nämnd ska nå fokusmålen och vilka beslut som måste tas. I slutet av året beskriver varje nämnd sedan i en verksamhetsberättelse resultaten för sin verksamhet samt hur de har genomfört de uppdrag och mål som getts ut av Kommunfullmäktige.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, spellagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar. Målet är ett friskt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart.

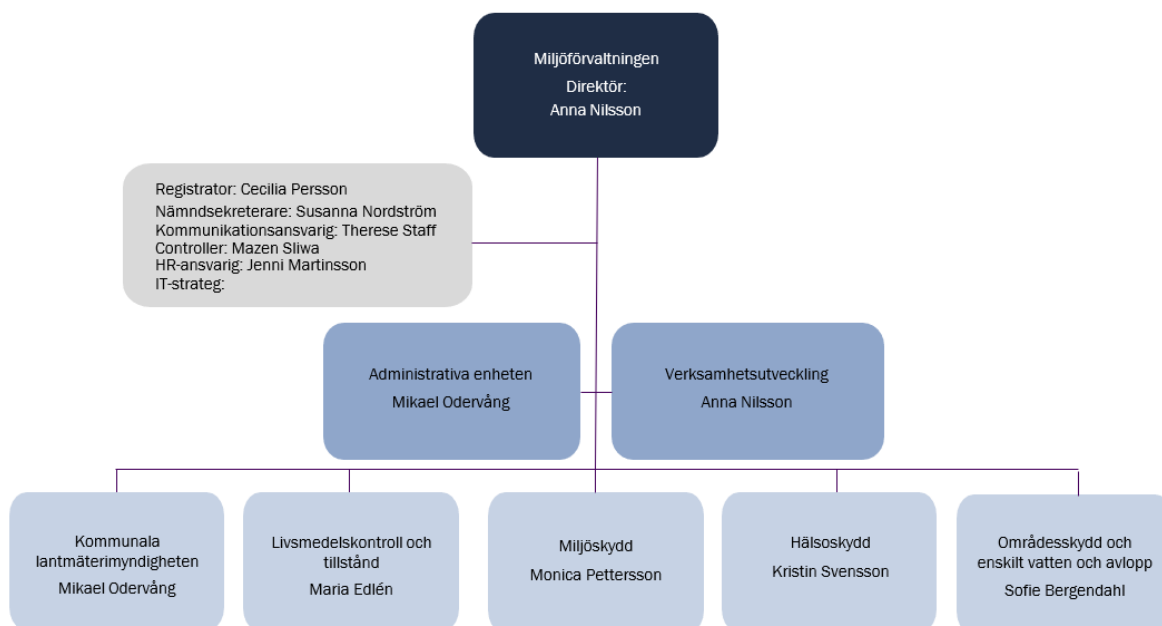
Miljöförvaltningen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden stöds av miljöförvaltningen. Miljöförvaltningens verksamhet delas upp i åtta verksamhetsområden vilka organiseras i fem avdelningar som åskådliggörs i organisationsbilden nedan.

Verksamhetsområdena är:

- Miljöskyddstillsyn
- Hälsoskyddstillsyn
- Enskilt vatten och avloppstillsyn
- Områdesskydd
- Samhällsbyggnad och miljöövervakning
- Kommunala lantmäterimyndigheten
- Livsmedelskontroll
- Tillståndsenheten

Förutom de fem avdelningarna finns en administrativ enhet samt två verksamhetsutvecklare som stödjer förvaltningens övergripande arbete. Dessutom finns stabsfunktioner från kommunledningskontoret knutna till miljöförvaltningen som stödjer med registratur, nämndsekretariat, kommunikation, ekonomi, HR och IT.

Begreppsdefinitioner

De begrepp som används i verksamhetsberättelsen förklaras under detta avsnitt.

Tillsyn	<p>Aktiviteter som syftar till att säkerställa att lagstiftningen följs. Förebyggande tillsyn definieras som de aktiviteter som planeras utifrån risk och erfarenhet. Uppföljande tillsyn föränleds av att brister har uppmärksamats i en verksamhet.</p> <p>Inom alkoholtillsynen finns yttre respektive inre tillsyn. Yttre tillsyn definieras som den tillsyn som sker på plats på serveringsstället. Inre tillsyn är den tillsyn som genomförs genom förfrågningar till andra myndigheter (granskning av bland annat handel och vandel).</p>
Kontroll	<p>Aktiviteter som syftar till att säkerställa att livsmedels- och foderlagstiftningen följs. Likheter med tillsyn är stora, men tillsyn enligt miljöbalken har en bredare innebörd än kontroll via livsmedels- och foderlagstiftningen. Motsvarigheten till förebyggande tillsyn och uppföljande tillsyn benämns i livsmedelslagstiftningen som normal kontroll respektive extra offentlig kontroll.</p>
Förrättning	<p>Ett ärende inom kommunala lantmäterimyndigheten som oftast tillkommit genom en ansökan och som alltid leder till ett myndighetsbeslut fattat av en förrättningslantmätare. En förrättning hanterar frågor gällande fastighetsbildning, fastighetsbestämning, servitutsfrågor m.m.</p>
Inspektion	<p>Ett föränmält eller oanmält tillsynsbesök för att kontrollera hur en verksamhet eller fastighetsägare lever upp till krav och informera om lagstiftningen.</p>
Besök	<p>Alla kundmöten på plats hos verksamhetsutövaren.</p>
Ärende	<p>En avgränsad fråga som myndigheten/förvaltningen arbetar med. Det innehåller handlingar som har upprättats eller inkommit till förvaltningen.</p>
Ärendebalans	<p>Antal ärenden som inte är avgjorda (antal påbörjade ärenden under en period minus antalet avslutade ärenden under samma period).</p>

Remiss	Ett ärende som myndigheten får för yttrande.
Anmälan	Alla ärenden där någon gör en anmälan om något. Genererar ett beslut, men inte ett tillstånd.
Ansökan	Alla ärenden där någon ansöker om något. Genererar ett beslut eller ett tillstånd.
Klagomål	Aktiviteter för att se att lagstiftningen följs. Tillsynen föränleds av att andra misstänker brister. Här inkluderas ”extra offentlig kontroll”.

Tillsyn, tillståndsprövningar, förrättningar och kontroller

Nämnden bidrar till en hållbar samhällsutveckling genom sitt grunduppdrag med tillsyn, tillståndsprövningar, förrättningar och kontroller. Genom att kontrollera att miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter med flera följs minskar utsläppen av miljöskadliga ämnen, maten blir säkrare att äta och folkhälsan blir bättre. Genom ett effektivt, rättssäkert och serviceinriktat arbete och tydlig och lättillgänglig information ger nämnden kommunens invånare och verksamheter förutsättningar att göra rätt och bidrar till likvärdiga konkurrensvillkor. På så sätt bidrar nämnden till de globala hållbarhetsmålen och de nationella miljökvalitetsmålen.

Myndighetssamverkan mot illegal verksamhet

Under början av året genomförde nämnden förberedelser för årets arbete mot illegal verksamhet samt planering tillsammans med andra myndigheter.

All personal vid förvaltningen fick i mars en föreläsning av representanter från Arbetsmiljöverket och polisen om ”Myndighetsgemensamt uppdrag mot arbetslivskriminalitet” (A-krim).

Tillsyn och samverkan med andra myndigheter har skett. Myndighetsgemensam kontroll har skett vid vissa livsmedelsverksamheter. Analys av misstänkt livsmedelsfusk har gjorts, av kakor som misstänktes innehålla ägg trots att det inte framgick på förpackningen. Analysen visade att ägg inte ingick som ingrediens.

Miljösamverkan

Arbetet i miljösamverkan syftar till en ökad samsyn och en mer enhetlig myndighetsutövning. Nämnden deltar aktivt i arbetet med att utveckla Mitt Miljösamverkan dels genom arbete i styrgruppen, dels genom medverkan i flera av de tillsynsprojekt som pågår och utbildningsinsatser som genomförs.

Förvaltningen har varit med och organiserat och genomfört två utbildningstillfällen kring köldmedier för handläggare i Mitt Miljösamverkan (över 50 deltagare per tillfälle). Projektgruppen har även tagit fram ett handläggarstöd i form av en rutin för handläggning av årsrapporter. Förvaltningen deltar också i ett projekt om städning på skolor och förskolor samt medverkar i att ta fram en provtagningsplan inriktad på artbestämning av kebabskött.

Inom ramen för Mitt Miljösamverkan finns även en gemensam arbetsyta som alla inspektörer har tillgång till. Där ställs, besvaras och diskuteras tillsynsrelaterade frågor och utmaningar. Arbetsytan är ett uppskattat stöd för inspektörerna.

Genom miljösamverkan stärker nämnden sina kontakter med kommuner i länet och angränsande län.

Avdelningen för miljöskydd

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken till skydd för miljön. Tillsynen är en viktig del i arbetet med att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Tillsynen omfattar ett stort antal olika typer av verksamheter så som lantbruk, kemisk industri, fordonsservice, avloppsreningsverk, täkter och förbränningsanläggningar.

Fokus i tillsynen 2023 är att:

- Leverera tillsyn till de verksamheter som ska ha tillsyn 2023 enligt behovsutredningen.
- Samverka med andra myndigheter kring tillsyn av misstänkt illegal verksamhet och genomföra egen tillsyn på miljöfarliga verksamheter för att upptäcka misstänkt illegal verksamhet.
- Arbeta med förorenade områden, identifiera ansvariga för förorenade områden och förelägga om markundersökningar och slutligen efterbehandling.
- Minska klimatpåverkan genom tillsyn av energihushållning och energianvändning.
- Utveckla arbetet och kunskapen kring PFAS-föroreningar i mark och vatten och fortsätta arbetet med källspårning av PFAS.
- Bidra i kommunens övergripande arbete med att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten.
- Delta i förvaltningens och kommunens arbete med plan- och bygglov genom att svara på remisser.
- Leverera tillsyn till de verksamheter som inte har fått den planerade tillsynen 2022 på grund av otillräckliga personalresurser.
- Delta i miljösamverkan i Uppsala län inom miljöskydd.

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

I nämndens verksamhetsplan finns tillsyn inom alla fokusområden i den nationella strategin. Den nationella tillsynsstrategin anger flera tillsynsområden och fokusområden som berör miljöskydd. De tillsynsområden som är aktuella för miljöskydd är förorenad mark, avfall och miljöfarlig verksamhet. De fokusområden som är berörda är bland annat illegal avfallshantering; uppdaterade miljöbalkstillstånd; växtnärläcksage från jordbruk och hästgårdar; fordonstvättar och fordonsverkstäder; kvalitetssäkrad kontroll utsläpp till vatten; dagvatten; energihushållning; masshantering, tillsyn av riskklass 1 och 2, anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 i FMH.

Tillsyn

Den ordinarie förebyggande tillsynen omfattar verksamheter med påverkan på vatten och giftfria miljöer. Det innebär tillsyn på tillståndspliktiga (A+B) och anmälningspliktiga (C) verksamheter samt ej anmälningspliktiga verksamheter (U) inom många olika branscher. Därutöver genomförs tillsynsprojekt som t ex tillsyn på frisörer och områdesinventeringar.

Av den planerade tillsynen på köldmedier har 41 % genomförts under perioden. Av den planerade tillsynen på tillståndspliktiga verksamheter har 27 % genomförts. Därutöver har 12 % av den planerade tillsynen på anmälningspliktiga samt 17 % av den planerade tillsyn på ej anmälningspliktiga verksamheter genomförts under perioden. Av den

planerade tillsynen på årlig avgift, oberoende av prövningsnivå, har 24 % utförts under perioden. Motsvarande siffra för tillsyn på timavgift är 8 %. Planen är fortfarande att på helår leverera tillsyn utifrån tillsynsplanen, även om andelen tillsyn på timavgift är något låg under perioden.

Utförd tillsyn utifrån prövningsnivå redovisas i tabellen nedan.

Miljöskydd	Planerad tillsyn 2023	Genomförd tillsyn per 31 mars 2023	
		Timmar	Andel av planerat för helår
Tillsyn av <i>tillståndspliktiga</i> miljöfarliga verksamheter (A- och B-verksamheter)	1280 timmar	340 timmar	27 %
Tillsyn av <i>anmälningspliktiga</i> miljöfarliga verksamheter (C-verksamheter)	1390 timmar	160 timmar	12 %
Tillsyn av miljöfarliga verksamheter som <i>inte är anmälningspliktiga</i> (U-verksamheter)	1720 timmar	295 timmar	17 %
Tillsyn Köldmedia	900 timmar	372 timmar	41 %

Utförd tillsyn utifrån typ av finansiering redovisas i tabellen nedan.

Miljöskydd	Planerad tillsyn 2023	Genomförd tillsyn per 31 mars 2023	
		Timmar	Andel av planerat för helår
Tillsyn av objekt med årlig avgift (inkl. köldmedia och tillsynsskuld)	3 865 timmar	910 timmar	24 %
Tillsyn med timavgift inkl. uppföljande tillsyn	1 235 timmar	96 timmar	8 %
Tillsyn med kommunbidrag (tillsynsprojekt)	1 220 timmar	198 timmar	20 %

Inom ramen för att öka samverkan mot illegal verksamhet och bidra till sund konkurrens har planering inför inventeringar av miljöfarliga verksamheter i industriområden genomförts. Inventeringarna kommer att genomföras under tertiäl 2 i form av uppsökande tillsyn där oanmälda besök genomförs. I arbetet mot illegal verksamhet ligger årets fokus på avfallshantering och fordonsverksamheter som skrot, verkstad och tvätt.

Inom arbetet med förorenade områden ligger årets fokus på nedlagda deponier och förorenade områden med stor risk för människors hälsa och miljön.

Miljöskydd har under perioden fortsatt sin energitillsyn. Totalt under perioden besöktes 27 verksamheter varav 14 arbetar med energibesparande åtgärder och 4

har en energikartläggning. Av de totalt 27 besökta verksamheterna har 24 verksamheter fått en enklare energitillsyn. Ytterligare 3 verksamheter fick ett tillsynsbesök med en energicoach eller medarbetare från Energikontoret Mälardalen närvarande för rådgivning.

Inkommande ansökningar och anmälningar

Antalet inkomna ansökningar under perioden är färre än föregående år. Antalet inkomna anmälningar är även de färre än tidigare år.

Under perioden är det anmälningar för installation av värmepump och ansökningar om tillstånd för värmepump som utgör mer än hälften av alla inkomna anmälningar och ansökningar. Även anmälningar av miljöfarliga verksamheter och anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening och ansökningar om tillstånd för att sprida kemiska bekämpningsmedel är vanliga.

Varje år handlägger avdelningen flera olika typer av anmälningar och ansökningar. Generellt sett är det vanligast med anmälan om miljöfarlig verksamhet, anmälan om efterbehandling och anmälan om värmepump. Även anmälan om dagvattenanläggning och anmälan om att cistern tagits ur bruk förekommer. De vanligaste ansökningsärendena är generellt ansökan om kemisk bekämpning och ansökan om värmepump, men även ansökningar om dispens från spridning av gödsel förekommer.

Inkommande remisser och klagomål

Antalet inkommande ärenden i form av remisser minskade jämfört med föregående år och följer inte prognos. Antalet klagomål är lägre än föregående år men om antalet klagomål och incidentrapport redovisas samlat så är antalet ärenden i år betydligt fler än föregående år (+ 176 %).

Under 2023 särredovisas klagomål från incidentrapportering. Klagomål utgörs oftast av nedskräpningsärenden eller klagomål på buller, avfallshantering och eldning. Incidentrapporteringen utgörs oftast av kemikalieutsläpp, det vill säga utsläpp med brådskande karaktär som sker under dagtid samt kväll och natt men det kan också utgöras av bränder eller att en verksamhetsutövare rapporterar in en störning som t ex bräddning av avloppsvatten.

Avdelningen hanterar flera olika typer av remisser, men de vanligaste under året är remisser gällande vattenskyddsdispenser och lokaliseringsprövningar/bygglov. Därefter i antal kommer remisser som gäller kemiska produkter och remisser gällande tillståndsprövning av miljöfarliga verksamheter. Utöver de remisser som handläggs på miljöskyddsavdelningen lägger avdelningen även tid i planärenden och remisser som handläggs på andra avdelningar. Vanliga ärenden är även remisser i tillståndsärenden från miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Uppsala län och mark- och miljödomstolen. Utöver detta får avdelningen remisser från andra myndigheter.

Verksamhetsresultat

Miljöskydd	Mars 2021	Mars 2022	Mars 2023
Antal inspektioner	110 ¹	34	65
Antal verksamheter som fått besök	87 ¹	30	64
Antal inkommande ansökningar	17	24	17
Antal inkommande anmälningar	54	70	52
Antal remisser	39	35	26
Antal klagomål	23	17	12

- 1) På grund av covid-19 har tillsyn bedrivits på nya sätt. Inspektionsbesök ersattes av digitala möten eller genom inhämtande av information och dialog på telefon och e-post.

Sammanfattande bedömning

Av den planerade tillsynen på köldmedier har 41 % genomförts under perioden. Av den planerade tillsynen på tillståndspliktiga verksamheter har 27 % genomförts. Därutöver har 12 % av den planerade tillsynen på anmälningspliktiga samt 17 % av den planerade tillsyn på ej anmälningspliktiga verksamheter genomförts under perioden. Av den planerade tillsynen på årlig avgift, oberoende av provningsnivå, har 24 % utförts under perioden. Motsvarande siffra för tillsyn på timavgift är 8 %. Planen är fortfarande att på helår leverera tillsyn utifrån tillsynsplanen, även om andelen tillsyn på timavgift, är något låg under perioden.

I arbetet mot illegal verksamhet ligger årets fokus på avfallshantering och fordonsverksamheter som skrot, verkstad och tvätt.

Inom arbetet med förorenade områden ligger årets fokus på nedlagda deponier och förorenade områden med stor risk för människors hälsa och miljön.

Avdelningen har fortsatt med sin energitillsyn under perioden och 27 verksamheter har besökts. Ytterligare 3 verksamheter fick ett tillsynsbesök med en energicoach eller medarbetare från Energikontoret Mälardalen närvarande för rådgivning.

Antalet inkommande ärenden i form av ansökningar, anmälningar och remisser under perioden var färre än föregående år. Dock utgör ärenden om installation av värmepump fortfarande den vanligaste ärendetyper bland de inkommande ärendena.

Avdelningen för hälsoskydd

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen till skydd för människors hälsa. Tillsynen syftar till att förhindra att människor blir besvärade eller sjuka av inomhusmiljön eller bristfällig hygien. Tillsynen är riskbaserad och fokuserar på vardagsmiljön för känsliga grupper, som barn, unga och äldre samt verksamheter med ökad risk på grund av till exempel stickande eller skärande inslag. Det innebär bland annat tillsyn av förskolor, skolor, vårdlokaler, bassängbad och tatuering.

Fokus i tillsynen 2023 är att:

- Leverera tillsyn till de verksamheter som ska ha tillsyn 2023 enligt behovsutredningen.
- Fortsätta och utveckla samarbetet med de aktörer som är viktiga för inomhusmiljön i skolor, fritidshem, förskolor och vårdboenden.
- Bidra i arbetet med luftkvalitet.
- Samverka med andra myndigheter kring tillsyn av misstänkt illegal verksamhet och genomföra egen tillsyn på hygieniska verksamheter för att upptäcka misstänkt illegal verksamhet.
- Delta i miljösamverkan i Uppsala län inom hälsoskyddstillsyn.
- Fortsätta en förstärkt tillsyn av radon i flerbostadshus.

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

Den nationella tillsynsstrategin anger fyra fokusområden för tillsynsområdet hälsoskydd. De utpekade fokusområden i strategin för 2022–2025 är inomhusmiljö i bostäder, likvärdig tillsyn av yrkesmässigt hygienisk verksamhet, bassängbad samt inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola med extra fokus på städning.

Avdelningen har tagit hänsyn till den nationella strategin och dess fokusområden i tillsynsplaneringen med målet att uppfylla de angivna effektmålen genom tillsyn på till exempel skolor, förskolor, bassängbad och hygieniska verksamheter.

Tillsyn

Tillsynen kom i gång bra under första tertialet med en hög takt av inspektioner under perioden. Personalförändringar gör dock att avdelningen riskerar att inte kunna genomföra hela tillsynsplanen för 2023. Avdelningen arbetar med rekryteringar under våren.

Gym och idrottsanläggningar

75 procent av årets planerade tillsyn på gym och idrottsanläggningar genomfördes under perioden.

Förskolor, skolor och fritidshem

Fokus i tillsynen på skolor och förskolor är städning i enlighet med nationella tillsynsstrategins utpekade fokusområden. Barns inomhusmiljöer har en stor betydelse för deras välbefinnande och hälsa. Utöver bostaden är förskolan och skolan platser där barn vistas en stor del av sin tid. Många förskolor och skolor har brister i inomhusmiljön, till exempel så förekommer ofta högre halter av damm i förskolan och skolan jämfört med andra arbetsmiljöer. Personalförändringar kan komma att påverka

helårsresultatet av tillsynen på skola och förskola men tillsynen löper hittills enligt plan.

Vård och omsorgsboenden

På grund av personalförändringar ser avdelningen risk att målet för tillsynen på vård- och omsorgsboenden inte kommer att nås fullt ut, men tillsynen ligger just nu i fas, 30 procent av den planerade tillsynen är genomförd.

Strandbad

Tillsyn på strandbad omfattar varje år flera insatser innan badsäsongen börjar. I år finns totalt nitton strandbad i kommunen. Ett tillsynsmöte genomfördes med Stadsbyggnadsförvaltningen som är verksamhetsutövare för alla arton kommunala bad. Verksamhetsutövarnas kontrollplaner granskades och badplatsernas klassificering av Havs- och vattenmyndigheten kontrollerades.

Tillsyn av radonmätningar i flerbostadshus

Avdelningen genomför tillsyn av radonmätningar i flerbostadshus. Arbetet löper enligt plan och 30 procent av den planerade tillsynen för året är genomförd. Tillsynen kommer att pågå i flera år framåt då radonmätningar för 1 200 flerbostadshus ska granskas. Ett resultat av tillsynen är att fler fastighetsägare mäter radon i sina byggnader och åtgärddar förhöjda halter. Genom tillsyn av radonmätningar i flerbostadshus bidrar avdelningen till att minska risken för att människor utsätts för höga radonhalter i sina bostäder och bidrar till att åstadkomma likvärdiga förutsättningar i boendemiljöer avseende strålmiljön.

Hälsoskydd	Planerad tillsyn 2023	Genomförd tillsyn per 31 mars 2023	
		Timmar	Andel av planerat för helår
Tillsyn av objekt med årlig avgift	3 250 timmar	712 timmar	22 %
Tillsyn av objekt med timavgift (förebyggande & uppföljande)	1 865 timmar	473 timmar	25 %
Tillsyn med kommunbidrag (tillsynsprojekt)	890 timmar	137 timmar	15 %

Inkommande ansökningar och anmälningar

Under första tertialet hanterade nämnden 14 anmälningar av anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter, varav nio anmälningar om hygienisk verksamhet. Det är i linje med planeringen. Utöver det hanterade nämnden ca 60 ärenden gällande avfallshantering, till exempel anmälan om kompostering och ansökan om uppehåll i sophämtning.

Inkommande remisser och klagomål

Nämnden hanterade 55 klagomål under perioden vilket ligger i linje med nivån innan pandemin. Under pandemin ökade antalet inkomna klagomålsärenden med cirka 10 procent. Under första tertialet hanterade nämnden 12 remisser, varav 8 remisser om alkoholservering.

Verksamhetsresultat

Verksamhetsresultat hälsoskyddstillsyn	Mars 2021	Mars 2022	Mars 2023
Antal inspektioner	89 ¹	75	138
Antal verksamheter som fått inspektion	88 ¹	45	92
Antal inkommande anmälningar av anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter	11	14	14
Antal övriga inkommande ansökningar och anmälningar	44	47	62
Antal remisser	12	19	12
Antal nya klagomål	62	62	55

- 2) På grund av covid-19 har tillsyn bedrivits på nya sätt. Inspektionsbesök ersattes delvis av digitala möten eller genom inhämtande av information och dialog på telefon och e-post.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen kom i gång bra under första tertialet med en hög takt av inspektioner. På grund av personalförändringar planerar avdelningen att rekrytera under våren. Dock riskerar avdelningen att inte kunna genomföra hela tillsynsplanen för 2023.

Avdelningen för områdesskydd och enskilt vatten och avlopp

Nämnden utför tillsyn enligt miljöbalken över små avloppsanläggningar upp till 200 personekvivalenter (pe). Detta är ett led i att minska övergödning och uppnå god ekologisk status i sjöar och vattendrag men också för att förbättra kommunens dricksvattenkvalitet.

Enskilda vattentäkter omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt och vattenkvaliteten är den enskilde fastighetsägarens ansvar. Nämnden agerar då det är tydligt att en vattentäkt har förorenats av avloppsvatten och kan även ge råd i dricksvattenfrågor.

Nämnden har också tillsynsansvaret av skyddade områden som inom strandskydd och kommunala naturreservat. Tillsynen av strandskydd syftar till att trygga allmänhetens tillgänglighet till stränder och att bevara goda livsvillkor för djur och växter. Tillsynen av naturreservaten syftar till att kontrollera att reservatsföreskrifter följs.

Nämnden har också en viktig roll som remissinstans för bygglov på landsbygden och byggande inom detaljplan.

Övergripande prioriteringar 2023 är att:

- utöva tillsyn av enskilda avlopp med tillstånd före miljöbalken
- utöva tillsyn av minireningsverk upp till och med 200 personer
- utöva tillsyn av strandskydd och naturreservat
- handlägga inkommande ansökningar om tillstånd för enskilt avlopp och jobba aktivt för att korta ner väntetiderna
- samordna åtgärder för enskild VA-försörjning i linje med riktlinjer för VA-planering
- handlägga bygglovsremisser och planremisser
- handlägga inkommande ansökningar inom områdesskydd

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

Små avlopp är ett av fokusområdena i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Effektmålet är att tillsynen leder till att de små avloppsanläggningarna har liten påverkan på miljö och hälsa. Ett sätt att nå det är att tillsynen av små avloppsanläggningar blir bättre anpassad till avloppsanläggningens geografiska placering och tekniska lösning. HaV kommer att stödja och samordna kommunerna i ytterligare arbete med denna riskklassning som behöver göras. Den tillsyn som bedrivs idag bygger ungefär på samma princip, så någon ytterligare ändring i tillsynen är just nu inte aktuell. En succesiv förberedelse behövs ändå för att möta de förändringar som den nya tillsynsvägledningen medför, till exempel inmatning av parametrar inför framtida riskklassning.

Tillsyn

Under vintermånaderna detaljplanerades tillsynen av markbaserade små avlopp. I år sker tillsynen i områden nära verksamhetsområden för kommunalt VA, vilket innebär ett nära samarbete med Uppsala Vatten. För att effektivisera tillsynen gjordes justeringar i mallar, också med koppling till en ny tillsynsapplikation till Ecos 2. Inspektionerna påbörjas i april eftersom det krävs att det är barmark vid tillsynen. Nytt för i år är att utskick med frågeformulär skickas ut i två omgångar, en för våren och en

för hösten. Syftet är att kunna öka eller minska tillsynen utifrån hur många tillståndsärenden som kommer in jämfört med prognosen. Nämnden har varit återhållsam i den uppföljande tillsynen eftersom väntetiden varit lång för tillstånd till nya avlopp. Trots det fick 13 fastighetsägare beslut med vite. För dem som hade ett förbud där vite och förbudsdatumet passerat, startade nämnden 9 ärenden som resulterade i 6 ansökningar om utdömmande av vite till mark och miljödomstolen.

Tillsynen på små reningsverk gick enligt plan. De flesta rapporter och beslut är klara inom ramen för LOVA-projektet. Det har tagit tid att få in provtagningsrapporter från fastighetsägarna. Slutrapport kommer i sommar. Planering inför kommande tillsyn på små reningsverk påbörjades parallellt.

Tillsynen av strandskydd vid sjön Trehörningen i augusti förra året resulterade i ett 30-tal avvikelser. Rapporter till fastighetsägarna gick ut precis innan årsskiftet. Ansökningar om dispens i efterhand samt inkommande synpunkter och material efter rapporterna bearbetades inför beslut som ska tas innan sommaren.

Miljöförvaltningen arbetade förebyggande inom naturreservatstillsynen genom att ordna en kommunikationsinsats kring evenemang och tävlingar inom naturreservaten. Förvaltningen samverkade också kring förslag på eventuellt nytt naturreservat i Gamla Uppsala Åskullar och kring en eventuell mountainbikebana i Årike-Fyris.

Enskilt vatten och avlopp samt områdesskydd	Planerad tillsyn 2023	Genomförd tillsyn per 31 mars 2023	
		timmar	Andel av planerat för helår
Tillsyn av avlopp med årlig avgift (reningsverk 25–200 pe)	60 timmar	10,5	18 %
Tillsynsprojekt med timavgift	1 340 timmar	62	5 %
Tillsynsprojekt med kommunbidrag	2 015 timmar	337,5	17 %

Inkommande ansökningar

Antalet inkommande ansökningar om tillstånd till enskilt avlopp var betydligt mindre än förväntat. Det kom in 70 färre ansökningar under de första tre månaderna än förra året. En liten minskning var väntad men inte i denna omfattning. Orsaken till minskningen är framför allt mindre byggande på landsbygden men också minskad tillsyn förra året.

Vid årets start fanns det 125 ansökningar utan handläggare och efter tre månader endast 5. 92 tillståndsbeslut skrevs vilket är 19 fler än samma period förra året. Ärendebalansen förändrades därmed snabbt till det bättre på kort tid. Orsaken var, förutom färre inkommande ärenden, att 100 ärenden fördelades vid årets start på alla handläggare som sedan jobbade områdesvis.

Antalet tillståndsbeslut är något färre än prognosen. Det beror på att det var svårt att få in kompletteringar i ärenden så att beslut kunde tas. Orsaken var troligen en fördröjd vinter och sämre ekonomi för hushållen.

Miljöförvaltningen ordnade en entreprenörsträff i slutet av februari i syfte att träffas och prata igenom ansökningsprocessen och utförandeintyg. 30 gräventreprenörer kom till träffen.

Antalet inkommande ärenden inom områdesskydd var enligt plan. Vissa ärenden avvisades eftersom åtgärden inte ansågs förbjuden.

Inkommande remisser och klagomål

Antalet bygglovsremisser utanför detaljplan från plan- och byggnadsnämnden var betydligt färre än förra året. Miljöförvaltningen och bygglovsavdelningen hade ett möte för att förstå varandras processer med målet att det tydligt för den sökande vad som förväntas i en ansökan. Detta samarbete kommer att fortsätta under året. Miljöförvaltningen deltog också på en minimässa i Bälinge i mars inom ramen för landsbyggsarbetet på stadsbyggnadsförvaltningen.

Miljöförvaltningens arbete med granskning och samverkan i detaljplanearbetet gick enligt plan men antalet planremisser var färre än förväntat.

Det har varit få inkommande klagomål men avdelningen har några äldre klagomålsärenden som tagit mycket handläggningstid även i år.

Verksamhetsresultat

Enskilt vatten och avloppstillsyn	Mars 2021	Mars 2022	Mars 2023
Antal inspektioner/platsbesök	118	86	160
Antal inkommande ansökningar om enskilt avlopp	115	148	78
Antal utfärdade tillstånd för enskilt avlopp	83	71	92
Ärendebalans ² tillståndsansökningar	+33	+77	-14
Antal utdömda avlopp (utfärdade utsläppsförbud)	9	55	28
Antal bygglovsremisser	15	50	20
Antal klagomål	3	5	1

---

² Antal påbörjade ärenden under en period minus antalet avslutade ärenden under samma period.

Områdesskydd	Mars 2021	Mars 2022	Mars 2023
Antal inspektioner /platsbesök	3	4	6
Antal utskick/kontaktade fastighetsägare inom strandskyddstillsyn	0	0	0
Antal ansökan om tillstånd och/eller naturreservat samt strandskyddsdispenser	18	28	20
Antal remisser	4	7	8
Antal nya klagomål	0	1	0

Samhällsbyggnad (detaljplaner och program)	Mars 2021	Mars 2022	Mars 2023
Antal startmöten	5	4	8
Antal yttranden samråd	5	4	1
Antal yttranden granskning	6	5	1

Sammanfattande bedömning

Antalet inkommande ärenden gällande avlopp, remisser och ansökningar var färre än prognosen och betydligt färre än samma period förra året. Orsaken var framför allt minskat byggande på landsbygden som i sin tur beror på det ekonomiska läget. Tillsyn genererar på sikt ansökningar om tillstånd. Tillsynen drogs ner med ungefär 30 % våren 2022. Det är också en orsak till färre ansökningar i år. En viss kompensation görs i år genom ökad tillsyn. En mer omfattande tillsyn kan behövas i år och på sikt för att hitta en bättre balans i ärendemängd.

Tillsyn och prövning i övrigt gick enligt plan.

Kommunala lantmäterimyndigheten

Den kommunala lantmäterimyndigheten är en fristående myndighet under miljö- och hälsoskyddsnämnden. Beslut fattas inte på delegation från nämnden utan av respektive förrättningslantmätare enligt lag.

Den kommunala lantmäterimyndigheten ansvarar för all fastighetsbildning inom Uppsala kommun och jobbar med allt från små avstyckningar till stora anläggningsförrättningar. Myndigheten ansvarar också för att uppdatera kommunens kartor vid bildande eller ombildande av fastigheter och för att bland annat lägga in rättigheter, såsom servitut för exempelvis väg och avlopp, i kommunens kartor. Lantmäterimyndigheten ansvarar också för att sätta belägenhetsadresser och för att hålla lägenhetsregistret uppdaterat. Ansvar för att sätta belägenhetsadresser och hålla lägenhetsregistret uppdaterat planeras dock att överföras till Plan och byggnadsnämnden under året.

Fokus 2023

- Korta väntetiderna samt minska ärendebalansen.
- Fortsätta arbetet med att utveckla ett digitalt och flexibelt arbetssätt.
- Effektivisera handläggningen ytterligare, genom att uppdatera och justera samtliga rutiner.
- Förbättra kvaliteten på registerkartan, vilket är en del av ett större projekt som drivs av Lantmäteriet (den statliga myndigheten).

Förrättningar

Myndigheten fattade färre beslut än planerat under perioden vilket beror på fortsatt mycket arbete med de större förrättningar som legat vilande under pandemin. Mycket tid har också lagts på att revidera och uppdatera myndighetens samtliga rutiner, för att ytterligare effektivisera och förbättra handläggningen på sikt.

Myndigheten har haft en underbemanning på den administrativa sidan, vilket medfört att administrativa uppgifter har utförts av handläggare och därmed har timmarna för faktisk handläggning minskat något. Rekrytering av ytterligare en administratör är nu genomförd.

Under perioden har också rekrytering av fler förrättningslantmätare påbörjats för att uppnå förstärkning efter sommaren.

Inkommande ansökningar

Antalet inkomna ansökningar var lägre än planerat.

Inkommande remisser

Myndigheten svarade på samtliga remisser från stadsbyggnadsförvaltningen.

Kvalitetsarbete

Arbetet med förbättringar i registerkartan har genomförts löpande enligt plan inskickad till Lantmäteriet och följs upp löpande.

Verksamhetsresultat

Kommunala lantmäterimyndigheten	Mars 2021	Mars 2022	Mars 2023
Förrättningar	Antal	Antal	Antal
Förväntat antal beslut	75	75	75
Antal fattade beslut	59	52	36
Förväntat antal ansökningar	75	75	75
Utfall ansökningar	60	67	55
Ärendebalans³	Antal	Antal	Antal
Förväntad ärendebalans i slutet av respektive år	270	270	270
Nyckeltal			
Handläggningstid (veckor) ⁴	37	39	78
Väntetid (veckor) ⁵	16	18	44
Äldre pågående ärenden ⁶	12	9	13

Sammanfattande bedömning

Handläggningstiderna för de ärenden som avslutades under perioden är långa jämfört med samma period förra året. Det beror på att många stora ärenden som legat vilande under pandemiåren nu har kommit till avslut. Den höga andelen av denna typ av ärenden påverkar medelvärdet mycket.

Väntetiden är också längre än samma period förra året eftersom mycket tid lagts på de äldre stora ärendena vilket gjort att färre nya har kunnat påbörjas. Samtidigt har myndigheten varit underbemannad på den administrativa sidan, vilket medfört att rent administrativa uppgifter har utförts av handläggare och påverkat tiden för handläggning av fler ärenden.

Under perioden har rekrytering av ytterligare en administratör genomförts och en rekrytering av fler handläggare påbörjades. Detta sammantaget kommer leda till att fler ärenden kan påbörjas och att tiden för administrativa uppgifter för handläggare kommer minska under året.

³ Samtliga ärenden som handläggs, eller är möjliga att handläggas.

⁴ Avser tiden från det att ansökan om lantmäteriförrättning har inkommit till dess att beslut om avslutad förrättning har tagits. Överklagandetid samt tid för registrering av förrättningen innefattas inte.

⁵ Avser tiden från det att ansökan om lantmäteriförrättning har inkommit till dess att en handläggare utses.

⁶ Innefattar pågående ärenden som är äldre än fem år.

Enheten för livsmedelskontroll

Nämnden ska genom regelbundna kontroller säkerställa att Uppsalas livsmedelsföretag uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen. Syftet är att konsumenten ska få säkra och korrekt märkta livsmedel. Kontrollen ska vara professionell, verkningsfull och ändamålsenlig för konsumenternas och företagens bästa. En bra kontroll bidrar till att konsumenterna får säkra livsmedel som de kan lita på, att företagen har tilltro till kontrollen, upplever den som meningsfull och att samverkan med andra berörda kontrollmyndigheter är god.

Fokus i kontrollen 2023

- Att planen för planerad kontroll genomförs
- Utföra kontroll av de operativa mål⁷ som berör Uppsala
- Utreda/upptäcka livsmedelsfusk och samverka mot illegal verksamhet
- Ta fram en gemensam provtagningsplan tillsammans med Mitt miljösamverkan
- Genomföra provtagning gällande förekomst av antibiotikaresistenta bakterier i gris- respektive nötkött
- Delta i nationella arbetsgrupper inom kosttillskott och dricksvatten
- Implementera de nya dricksvattenföreskrifterna i kontrollen
- Utveckla livsmedelskontrollen så att den blir mer verkningsfull
- Att handlägga RASFF⁸, klagomål och misstänkta matförgiftningar
- Information och aktiv rådgivning till livsmedelsföretag som får tillsyn under sitt första verksamhetsår
- Inhämta underlag och besluta om ny riskklass/kontrollfrekvens för livsmedelsanläggningar
- Påbörja införande av efterhandsdebitering av livsmedelskontroll
- Införa rutiner för att kunna registrera och kontrollera kontaktmaterialanläggningar

Nationell strategi för kontroll i livsmedelskedjan

De gemensamma målen för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige finns i den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP). Det finns fyra övergripande mål och till varje övergripande mål finns en önskad effekt.

Livsmedelsverket har fastställt 17 operativa mål för livsmedelskontrollen 2023–2025 som bryter ner och konkretiserar de övergripande målen inom områdena:

- Säkert dricksvatten
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker
- Information i livsmedelskedjan

Nämnden utför kontroll av de operativa målen och bidrar på så sätt till en likvärdig och riskbaserad kontroll.

⁷ Operativa målen är en del av den nationella kontrollplanen för Sverige

⁸ RASFF är EU:s system för snabb varning om livsmedel som utgör eller kan antas utgöra en risk för människors hälsa

Införande av efterhandsdebitering och ny riskklassning

Två stora fokusområden för året är införande av efterhandsdebitering och nytt system för riskklassning inför 1 januari 2024. Avdelningen har under perioden lagt mycket resurser på att ta fram arbetssätt för efterhandsdebitering och under T2 kommer efterhandsdebitering att påbörjas för nya anläggningar. Omfattande arbete pågår också med justeringar av taxor och föreskrifter samt anpassning av verksamhetssystem.

Riskklassning styr hur ofta en viss typ av verksamhet ska ha livsmedelskontroll. Modell för riskklassning bestäms nationellt av Livsmedelsverket, ny förändrad modell gäller från och med 2024. Den föreskrift som styr kommer att beslutas av Livsmedelsverket tidigast under sommaren 2023. Efter det behöver nämnden fatta beslut om kontrollfrekvens för drygt 1 800 verksamheter för att se hur respektive verksamhet påverkas. Avdelningen har under perioden börjat samla in underlag från verksamheter i samband med kontrollbesök, samt utbildat personal i den nya riskklassningsmodellen.

Kontroller

Under januari till mars låg mycket fokus på att göra planerade kontrollbesök vilket resulterade i att 35 procent av årets planerade kontrollbesök genomfördes. Till följd av att mycket planerad kontroll gjorts, har även många uppföljande kontrollbesök genomförts. Andelen uppföljande kontrollbesök följer plan i förhållande till antalet utförda planerade kontrollbesök.

Livsmedelskontroll	Mål för 2023 (helår)	Genomförd kontroll per 31 mars 2023	
		Antal	Andel av planerat för helår
Planerade kontrollbesök	1 400 kontrollbesök	485	35 %
Uppföljande kontrollbesök	154 kontrollbesök	50	32 %

Inkommande ansökningar och anmälningar

Prognosen på helår är att ca 250 livsmedelsanläggningar kommer att registreras under året. Under perioden januari till mars har det inkommit 53 registreringar vilket är något färre än förväntat. En anledning till att färre nya anläggningar registrerats kan vara att många företagare är påverkade ekonomiskt av höga elpriser, råvarupriser och hyreshöjningar vilket kan göra att de avvaktar med att starta nya verksamheter.

Antalet kontrollbesök på nya livsmedelsanläggningar ligger i fas med planen på 200 besök under året. Förutom kontroll ingår vid förstaårskontroll också särskilda informationsinsatser som finansieras av kommunbidrag.

Nya livsmedelsanläggningar/ägarbyten	Antal januari-mars		
	2021	2022	2023
Inkomna registreringar	67	64	53
Antal kontrollbesök på nya anläggningar	40	62	48

Inkommande remisser och klagomål

Under januari till mars har 92 matförgiftningsärenden inkommit vilket är fler än förväntat. Dessa utgör 37 procent av det antal som beräknas inkomma under 2023.

Antalet inkomna produktlarm har varit i nivå med motsvarande period förra året, medan antalet övriga klagomålsärenden varit färre. Både antalet produktlarm och antalet övriga klagomål har varit färre än förväntat.

Antalet kontrollbesök med anledning av klagomål och matförgiftningar har varit 14 stycken vilket är 40 % av förväntat för året.

Det inkommer en handfull remisser per år. De berör uteslutande förändringar av lagstiftning eller dess tillämpning. Under årets början har avdelningen besvarat tre remisser.

Klagomål och remisser	Antal januari-mars		
	2021	2022	2023
Inkomna matförgiftningsärenden	35	87	92
Inkomna RASFF och produktåterkallelser	13	7	8
Övriga inkomna klagomålsärenden	24	30	11
Kontrollbesök med anledning av klagomål	9	3	14
Inkommande remisser	1	0	2

Verksamhetsresultat

Arbetet med att utföra både planerade kontrollbesök och handläggning av klagomål och matförgiftningar har fungerat väl under årets första månader. I jämförelse med motsvarande period förra året har det i år gjorts cirka 150 fler kontrollbesök.

Antalet beslut om förbud har legat i nivå med tidigare år, medan antalet förelägganden varit färre. Tidigare år har fler förelägganden riktats mot dricksvattenanläggningar, men där ser vi nu att kontrollen haft effekt och färre beslut om åtgärd har behövts.

Antalet äldre ärenden har minskat sedan förra året. En orsak till detta är att ärendena gick igenom i samband med uppföljning av förvaltningens internkontrollplan i slutet av 2022 och det konstaterades då att flera ärenden kunde avslutas.

Under perioden januari till mars avregistrerades ovanligt många livsmedelsverksamheter. I några fall är det verksamheter som har upphört tidigare, men inte meddelat det till miljöförvaltningen förrän de fått en räkning med sin årliga avgift.

Övriga Verksamhetsresultat livsmedel	Januari till mars 2021	Januari till mars 2022	Januari till mars 2023
Totala antalet kontrollbesök	386	432	594
-varav besök planerad kontroll	309	347	485
-varav första besök	40	62	48
-varav uppföljande kontroll	28	20	50
-varav kontrollbesök med anledning av klagomål	9	3	14
Antal föreläggande	17	7	2
Antal beslut om förbud	4	5	5
Antal beslut om livsmedelssanktionsavgift ⁹	0	0	1
Antal pågående ärenden som är äldre än 18 månader	24	23	9
Antal beslutade avregistreringar	-	47 ¹⁰	93

Sammanfattande bedömning

Arbetet med att utföra både planerade kontrollbesök och handläggning av klagomål och matförgiftningar har fungerat väl under årets första månader. Det har även fungerat bra med handläggning av administrativa ärenden så som registreringar och avregistreringar. Tidigare år har fler förelägganden riktats mot dricksvattenanläggningar, men där syns det nu att kontrollen haft effekt och färre beslut om åtgärd har behövts.

De fokusområden som livsmedelskontrollen har för året så som till exempel fuskkontroll, införande av efterhandsdebitering, samt riskklassning har påbörjats och löper på enligt plan. Avdelningen har under perioden lagt mycket resurser på att ta fram arbetssätt för efterhandsdebitering och under tertiäl 2 kommer efterhandsdebitering att påbörjas för nya anläggningar. Omfattande arbete pågår också med justeringar av taxor och föreskrifter samt anpassning av

⁹ Livsmedelssanktionsavgifter infördes i lagstiftningen 1 januari 2019

¹⁰ Ny uppföljningsparameter

verksamhetssystem. Avdelningen har under perioden börjat samla in underlag från verksamheter i samband med kontrollbesök, samt utbildat personal i den nya riskklassningsmodellen.

Tillståndsenheten

Tillståndsenheten utövar prövning av ansökan om serveringstillstånd och tillstånd för tobaksförsäljning. Enheten ansvarar också för tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lagen om receptfria läkemedel, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt spellagen. Arbetet syftar till att säkerställa en ansvarsfull alkoholserving och ansvarsfull försäljning av tobak, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter, lotterier, folköl och receptfria läkemedel. Arbetet bedrivs genom tillståndsgivning samt inre och yttre tillsyn.

Fokus 2023

- Verka för en ansvarsfull alkoholserving
  - Genomföra plan för inre tillsyn.
  - Handlägga ansökningar om serveringstillstånd skyndsamt och säkert
  - Genomföra plan för yttre tillsyn hos serveringsställen.
  - Erbjuder krogpersonal utbildning i ansvarsfull alkoholserving.
- Verka för en ansvarsfull tobaksförsäljning
  - Handlägga ansökningar om tobakstillstånd skyndsamt och säkert.
  - Genomföra plan för inre tillsyn på befintliga tobaksförsäljare.
  - Genomföra plan för yttre tillsyn hos tobaksförsäljare.
- Handläggning av registreringslotterier.
- Verka för ansvarsfull försäljning av receptfria läkemedel, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett och folköl.
  - Genomföra plan för yttre tillsyn inom butiksledet.

Tillsyn

Arbetet löper på enligt plan i samtliga led. Planen för helåret på 280 tillsynsbesök på serveringsställen bedöms som genomförbar.

I den inre tillsynen har förfrågningar till Polismyndigheten påbörjats. Samverkan med Skatteverket har försvårats på grund av deras omorganisation och sekretessfrågor. Planen för den inre tillsynen bedöms ändå som genomförbar.

Under perioden januari-mars har två företag erhållit en erinran. Ett tillstånd har återkallats under perioden.

Planen för inre och yttre tillsyn på tobaksförsäljare bedöms som genomförbar. Likaså tillsynen inom butiksledet som avser receptfria läkemedel, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett och folköl.

I den inre tillsynen kommer förfrågningar att skickas till Polismyndigheten under hösten enligt plan. Ekonomiska kontroller av att tobaksförsäljarna inte förekommer med skatteskulder görs löpande.

Tillståndsenheten	Planerad tillsyn 2023 (på helår)	Genomförd tillsyn per 31 mars 2023	
		Antal	Andel av planerat för helår
Tillsynsbesök (yttre tillsyn) på serveringsställen	280	105	37 %
Antal tillsynsbesök på serveringsställen i tillsynsklass 1 och 2 ¹¹ .	150	43	29 %
Tillsynsbesök inom detaljhandel (receptfria läkemedel, tobak, e-cigarettor och folköl)	80	66 (varav 28 kontrollköp)	82 %

Inkommande ansökningar och anmälningar

Tillsynen ute på fältet är inte den huvudsakliga uppgiften för tillståndsenheten, utan den inre tillsynen och handläggning av inkommande ansökningar och anmälningsärenden är det som tar mest tid i anspråk. Anmälan om förändrade ägarförhållanden är ett exempel på vanligt ärende. Under perioden januari-mars har 19 anmälningar om förändrade ägarförhållanden inkommit och 14 ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd.

När nya ansökningar om alkoholtillstånd till allmänheten eller stadigvarande servering till slutna sällskap kommer in görs alltid en utredning. Bland annat görs en lämplighetsprövning av den eller de som söker serveringstillstånd (inklusive kunskapsprov).

För att få sälja tobaksvaror måste du ansöka om tillstånd för försäljning. En lämplighetsprövning och utredning görs av de som söker tobakstillståndet. Arbetet löper på enligt plan.

Inkommande remisser och klagomål

Till tillståndsenheten inkommer normalt enbart ett par remisser per år. Dessa berör uteslutande förändringar av lagstiftning eller dess tillämpning. Det händer också att andra myndigheter ställer frågor om en verksamhet uppfyller några formella krav.

Enbart en handfull klagomål från allmänheten inkommer per år. Vanligaste typen av klagomål rör butiker som den klagande anser säljer folköl eller tobak till minderåriga.

---

¹¹ Till tillsynsklass 1 och 2 hör nöjeskrogar och större pubar. De ska ha 2–4 tillsynsbesök per år enligt tillsynsplanen.

Verksamhetsresultat

Tillståndsenheten	Januari till mars 2021	Januari till mars 2022	Januari till mars 2023
Totala antalet gällande stadigvarande serveringstillstånd	298	322	327
Antal pågående anmälningar om förändringar av PBI ¹²	14	14	12
Pågående tillsynsärenden serveringstillstånd	1	6	7
Antal inkommande ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd	14	18	13
Antal tillsynsbesök serveringstillstånd	44	33	105
Totala antalet gällande tobakstillstånd	-	-	142
Antal tillsynsbesök tobak och folköl	13	2	24
Antal tillsynsbesök receptfria läkemedel	9	2	14
Sanktioner serveringstillstånd ¹³ Erinran/varning/återkallelse	3/0/0	5/1/0	2/0/1
Sanktioner tobakstillstånd ⁴ Varning/återkallelse	0/0	1/0	0/0
Antal tillsynsärenden detaljhandel	0	1	1

¹² PBI står för Personer med Betydande Inflytande i bolaget. Det är de personer som har gått in med pengar (finansiärer), sitter i styrelsen, har firmateckningsrätt eller är ägare av företaget.

¹³ Om en tillståndshavare inte följer regelverket kan de få antingen en erinran, det vill säga en mildare form av påpekande, eller en varning. Vid allvarigare förseelser kan serveringstillståndet återkallas.

⁴ Om en tillståndshavare inte följer regelverket kan de få en varning. Vid allvarigare förseelser kan tobakstillståndet återkallas.

Sammanfattande bedömning

Arbetet har fungerat bra under våren. Planen för tillsyn av serveringstillstånd på helåret bedöms som genomförbar, både inre tillsyn och 280 tillsynsbesök på serveringsställen. Under perioden januari-mars har två företag erhållit en erinran. Ett tillstånd har återkallats under perioden.

Planen för inre och yttre tillsyn på tobaksförsäljare bedöms som genomförbar. Likaså tillsynen inom butiksledet som avser receptfria läkemedel, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigaretter och folköl.

Viktiga händelser på miljöförvaltningen

Arbete med digital utveckling

Miljöförvaltningen har fortsatt arbetet i enlighet med sin digitala färdplan. Digitalisering handlar både om implementering av nya IT-stöd och om förändrade arbetssätt där färdplanen ska fungera som ett verktyg för att på ett strukturerat sätt välja ut, prioritera och genomföra väl specificerade åtgärder för att på bästa sätt nå fastställda mål.

Under perioden har mycket fokus lagts på att färdigställa dels en e-tjänst för köldmediarapporteringen dels en e-tjänst för att livsmedelsföretagare ska kunna omklassa sina verksamheter. Förvaltningen påbörjade även ett arbete för att förbereda en ny e-tjänst för att anmäla nya och ändra befintliga hälsoskyddsverksamheter. Parallellt med det har en enhetlig sida publicerats på Uppsala.se som ska förenkla för medborgare och företagare att hitta till miljöförvaltningens blanketter och e-tjänster.

I slutet av mars fick samtliga användare av ärendehanteringssystemet Ecos tillgång till en portal som innehåller rapporter med data från Ecos. Rapporterna kommer bland annat möjliggöra för samtliga handläggare att själv följa upp sina pågående ärenden och nedlagd tid och på så vis ha bättre kontroll.

Genom bättre användning av data som resurs kan förvaltningen förbättra sitt beslutsfattande framför allt rörande uppföljningar av nedlagd tid och finansieringsgrad. Med anledning av det genomförde förvaltningens ledningsgrupp en workshop med fokus att inspirera till bättre användande av rapportverktyget Qlik Sense. Vidareutveckling av fler rapporter i uppföljningsverktyget har påbörjats.

Under perioden påbörjades även implementeringen av en applikation som möjliggör för inspektörer att utföra allt tillsynsarbete digitalt utanför kontoret. En utbildning har genomförts med de handläggare som ska vara superanvändare. Handläggarna inom enskilt avlopp, som är första gruppen att använda applikationen, har därefter färdigställt underlag som möjliggör för dem att börja använda tillsynsapplikationen i fält med start under april.

Beredskap och säkerhet

Nämnden arbetar sedan flera år tillbaka aktivt med beredskap för allvarliga störningar, baserat på nämndmål. I Mål och budget 2023–2025 har det tillkommit uppdrag till alla nämnder att utveckla kommunens krisberedskap och stärka det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft. Nämnden omhändertar uppdraget genom att fortsatt utbilda och öva personal så att allvarliga störningar kan hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden tar också fram planer och verktyg för att hantera allvarliga störningar och deltar i kommunens nätverk för beredskapsfrågor. Inom ramen för nämndens ansvar vad gäller civilt försvar tar nämnden fram ett förslag på krigsorganisation för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet under höjd beredskap.

Detta arbete har letts av en beredskapssamordnare. Under 2023–2024 utökar förvaltningen till två beredskapssamordnare. Denna satsning är avsedd att permanentas. Beredskapssamordnarnas kompetenser kompletteras varandra. Dessutom stärks kontinuiteten hos funktionen med två beredskapssamordnare.

Förvaltningen är också nåbar dygnet runt, alla dagar, för att bistå vid olyckor och utsläpp.

Bemötande och service

Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla kundservice och bemötande.

NKI-resultat

Ett av kommunens näringspolitiska mål är att erbjuda en god grundläggande service för sina medborgare och verksamheter. God kvalitet och hög service i myndighetsutövning är särskilt centralt för att skapa goda relationer mellan kunder och kommuner. Därför genomför Uppsala kommun årliga undersökningar för att löpande följa upp hur kommunens service utvecklas genom ett Nöjd-Kund-Index (NKI), fånga upp synpunkter och identifiera möjliga förbättringsområden. Undersökningen omfattar sex områden (tillgänglighet, information, bemötande, kompetens, rättssäkerhet, effektivitet) som speglar de mest väsentliga delarna av kommunens service i myndighetsärenden.

Miljöförvaltningen har de senaste åren haft höga NKI-värden¹⁴ för de fyra verksamhetsområden som ingår i mätningarna: miljöskyddstillsyn, hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll och serveringstillstånd.

Resultatet för helåret 2022 publicerades i april 2023. Snittet för företagsärenden inom samtliga myndighetsområden är 75 för Uppsala kommun vilket är detsamma som riksnittet för Sveriges samtliga kommuner¹⁵.

På miljöförvaltningen har det redan mycket höga värdet hos serveringstillstånd (NKI 87) ökat och det ligger högst i Uppsala kommun.

Livsmedelskontroll (NKI 80) uppvisar ett stabilt högt – mycket högt resultat de tre senaste åren.

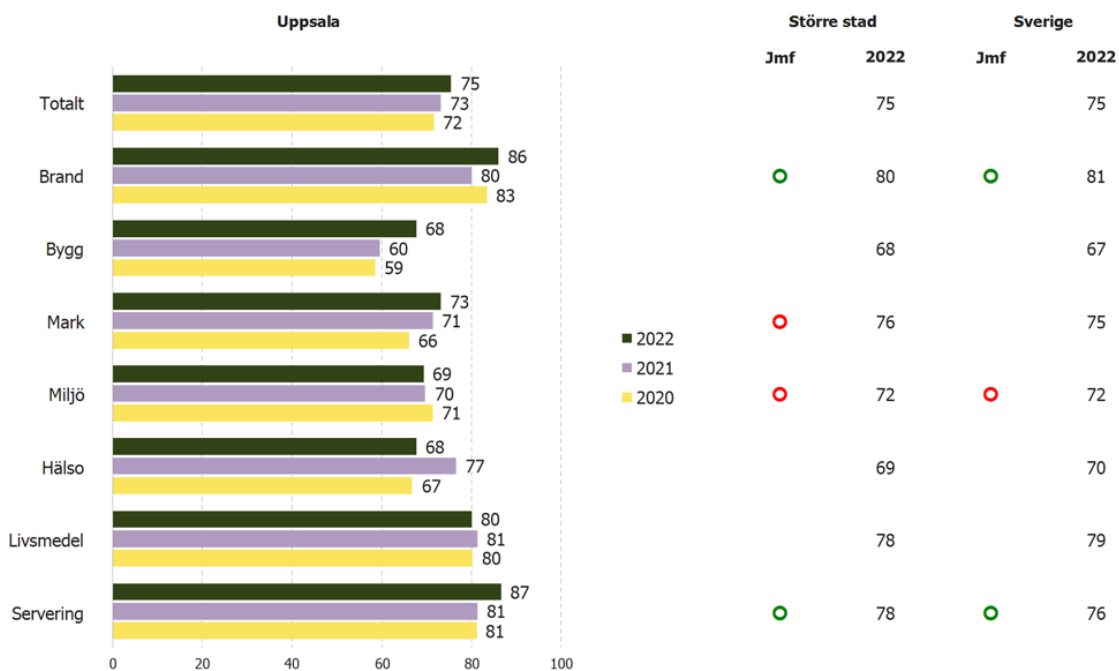
Miljöskydd har ett godkänt resultat som ligger mycket nära högt för företagsärenden (NKI 69). Bedömningen från offentliga verksamheter och privatpersoner ligger mycket högt (NKI 84).

Hälsoskydd (NKI 68) ligger också i det övre spannet av godkänt för företagsärenden och är i paritet med resultatet 2020. Även bedömningen från offentliga verksamheter och privatpersoner ligger mycket nära ”högt” (NKI 69). Dock är resultaten från hälsoskydd svårtolkade eftersom resultaten även innehåller svar rörande enskilda avlopp.

---

¹⁴ NKI redovisas på en skala mellan 1–100, där 100 är högsta betyg. Betyget värderas sedan enligt följande; >80 Mycket högt, 70–80 Högt, 62–69 Godkänt, 50–61 Lågt, <50 Mycket lågt.

¹⁵ Källa: Sveriges kommuner och regioners sammanställning ”Öppna jämförelser: företagsklimat 2022”.

Bilden visar kommunens resultat för företagsärenden och jämförelse med andra större städer och det nationella genomsnittet.

Medarbetare och ledare

Arbetsmiljöansvar

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp digitalt i ett av kommunens system.

Medarbetarundersökningen

Årets medarbetarundersökning besvarades under mars 2023. Svarefrekvensen var fortsatt mycket hög (98 %) och totalindex ökade från 76 till 79. Under april månad kommer ledningsgruppen analysera resultatet för att sedan ge återkoppling i skyddskommitté och samverkan. Under april/maj presenteras resultatet för medarbetare på arbetsplatsträff eller annat liknande forum där också handlingsplan upprättas. Chefer och medarbetare arbetar med och följer upp handlingsplanen under året.

Arbetsskador och tillbud

Miljöförvaltningen har få arbetsskador och tillbud. Hittills i år har ett olycksfall rapporterats, en klämskada vid arbete med slägga. Hittills i år har två tillbud rapporterats varav det ena var rapportering om dåligt skottad trappa. Det andra tillbudet handlar om stängda dörrar vid arbete i mellanarkivet på Danmarksgratan. Skyddsombud har också anmält tillbudet som en punkt på kommande samverkan och skyddskommitté den 18 april 2023, för fortsatt dialog och förslag till åtgärder.

Chef- och ledarskap

Under våren genomförs ledarutveckling för två avdelningschefer och förvaltningsdirektören genom Lead forward som är en strukturerad metod för ledarutveckling. Metoden innebär utveckling i samarbete med varje chefs

medarbetare. De övriga avdelningscheferna planerar att genomföra motsvarande i slutet av 2023 eller 2024.

Förvaltningen har tagit upp möjlighet för att anmäla medarbetare som i sitt arbete kan vara i behov av kompetensutveckling genom utbildningen ”Nyfiken på ledarskap” (tidigare ”Leda utan att vara chef”).

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Förvaltningen har tagit fram och beslutat en kompetensförsörjningsplan utifrån kommunens nya riktlinjer. Utifrån kompetensförsörjningsplanen kommer ett antal aktiviteter startas upp, bland annat arbete med ersättningsplanering. Förvaltningen kommer att fortsätta samarbete med högskolor och universitet. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med aktiviteter för att vara en attraktiv arbetsgivare. Dialog förs om hur förvaltningen kan nå ut genom sociala media, hemsidan, examensjobb, mässor med mera.

Kommunikation

Kommunikationsarbetet har under perioden haft fokus på internkommunikation och det samlade materialet från förvaltningsdagarna 2022.

Förvaltningsledningen fortsatte att arbeta strategiskt med kommunikation. Fyra prioriterade områden för kommunikation beslutades:

- Attraktiv arbetsgivare/rekrytering
- Internkommunikation/attraktiv arbetsgivare
- Taxor/kundkommunikation
- Media och proaktivitet.

Internkommunikation

Internkommunikation är ett av de prioriterade områdena under 2023.

En sammanställning gjordes av materialet som förvaltningens medarbetare tog fram under förvaltningsdagarna 2022. Materialet innefattar medarbetarnas tankar och förslag om bland annat dialog och kommunikation, digital arbetsmiljö och arbetsmiljö på våra arbetsplatser. Utifrån det prioriterade ledningsgruppen ett antal aktiviteter. Förvaltningen arbetade med de prioriterade aktiviteterna, bland annat fysiska torsdagsinfo (API) emellanåt, kanalplan och förväntningar.

Förvaltningsledningen började arbetet med att ta fram en kanalplan. Kanalplanen tydliggör vilka kommunikationskanaler vi har och vilka förväntningar vi har på varandra. Första steget är en kanalplan för ledningsgruppen, sen en kanalplan för förvaltningsövergripande kommunikationskanaler och sista steget är en kanalplan för respektive avdelning.

Avdelningarna hälsoskydd och områdesskydd och enskilt VA fick en utbildning i klarspråk.

Information gavs regelbundet på förvaltningens veckomöte på teams, som spelas in och publiceras på förvaltningens sidor på Insidan.

Under januari-mars publicerades 22 nyheter på förvaltningens sida på Insidan, varav de flesta hade koppling till förvaltningens veckomöten (API), e-tjänster, kommunikationsaktiviteter och intervjuer av nya medarbetare.

Utveckla förvaltningens sidor på uppsala.se

För att hjälpa medborgaren att göra rätt och hitta information om den verksamhet som miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver fortsatte det löpande arbetet med att utveckla och förbättra förvaltningens sidor på uppsala.se.

Exempel på nya och reviderade sidor är *Starta, ta över, ändra eller avsluta livsmedelsverksamhet*, *Ansök om enskilt avlopp*, *Luftkvalitet i Uppsala kommun* och *Inomhusmiljö i öppen förskola, förskola, fritidshem och skola*.

Mycket arbete har gjorts för att förvaltningens e-tjänster ska vara så användarvänliga som möjligt. Bland annat har en samlingssida för förvaltningens e-tjänster publicerats för att förenkla för privatpersoner och företagare att hitta till miljöförvaltningens blanketter och e-tjänster.

Press/media

Förvaltningen hade 6 uttalande i media under januari-mars., både lokalt och nationellt. Nationellt uppmärksammades bland annat att förvaltningen upptäckt en ny källa för legionellasmitta.

Förvaltningen har aktivt planerat nyhetsuppslag för att kunna kommunicera planerat externt och i media.

En medieutbildning hölls för hela förvaltningen i mars. Förutom media hade också utbildningen ett inslag av sociala medier.

Dialog pågick löpande i ledningsgruppen om chefernas förhållningssätt till media och sommarplanering. Förvaltningsledningen diskuterade också kommunikationsstrategin som går hand i hand med mediestrategin.

Externt informationsmaterial

Löpande arbete gjordes med att synliggöra nämndens arbete på uppsala.se och i sociala medier och göra det mer lättillgängligt och lättförståeligt.

Förvaltningen hade en stor kampanj om hur man eldar rätt i sin eldstad. Kampanjen innehöll vykort som skickades ut till samtliga hushåll i kommunen som har en eldstad installerad, kampanj i sociala medier och information på uppsala.se.

Annat kommunikationsmaterial som är framtaget är material om *radon*, *naturreservat*, *städning i skolor och förskolor*, *tillsyn av enskilda avlopp* och *köldmedia*. I samarbete med utbildningsförvaltningen (UBF) fick förvaltningen ut informationen om städning i skolor, förskolor och fritidshem i UBF:s kanaler.

Kommunikationsplan med aktiviteter för kommande förändringar som påverkar livsmedelsverksamheter påbörjades för att arbeta vidare med under året.

Kommunikationsansvarig och HR-ansvarig har påbörjat arbete om kompetensförsörjning med att specificera målgrupper, kanaler och förslag på aktiviteter. En plan för att utveckla förvaltningens innehåll på karriärsidorna, bland annat intervju med medarbetare och info om förvaltningen, påbörjades.

Under perioden publicerades 3 nyheter på uppsala.se där miljöförvaltningen var avsändare. Nyheterna var kopplade till de informationsinsatser som förvaltningen har gjort (elda rätt, tillstånd i naturreservat).

Resultat för miljöförvaltningens verksamheter

I tabellen nedan redovisas några nyckeltal för miljöförvaltningens avdelningar 2023 med 2022 och 2021 som jämförelse. Under avsnittet *Ekonomiskt resultat miljö- och hälsoskyddsnämnden* återfinns förklaringar till hur intäkter och kostnader fördelas över året för alla avdelningarna samt en redovisning av nämndens totala resultat för perioden.

Under perioden januari-mars uppgick de totala taxeintäkterna till 18,2 mnkr och kommunbidraget till 8,1 mnkr. Avgiftsfinansieringsgraden förändras över året allteftersom intäkter och kostnader blir bokförda. En rättvisande bild av avgiftsfinansieringsgraden kan därför ges först vid årsbokslutet. Fakturering av årsavgifterna påverkar även utfallet då datum för fakturering skiljer sig åt mellan räkenskapsåren.

TOTALT	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	15,8	16,2	18,2
Kommunbidrag, mnkr	6,4	7,6	8,1
Kostnader, mnkr	-17,6	-18,9	-21,7
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-8,8	-9,1	-10,6
Avgiftsfinansieringsgrad*	90%	86%	84%
Miljöskyddstillsyn	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	3,6	3,6	3,8
Kommunbidrag, mnkr	1,5	1,8	1,7
Kostnader, mnkr	-2,8	-2,7	-3,6
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-1,2	-1,2	-1,7
Avgiftsfinansieringsgrad*	128 %	133 %	106 %
Enskilt vatten och avlopp, områdesskydd samt samhällsbyggnad och miljöövervakning	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	1	1	2,8
Kommunbidrag, mnkr	1,4	1,7	1,8
Kostnader, mnkr	-2,9	-2,9	-3,6
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-1,3	-1,3	-1,7
Avgiftsfinansieringsgrad*	33%	34%	78%
Hälsoskydd	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	0,4	0,3	0,6
Kommunbidrag, mnkr	1,3	1,4	1,5
Kostnader, mnkr	-2,5	-2,5	-3
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-1,1	-1,2	-1,3
Avgiftsfinansieringsgrad*	15%	12%	20%

Kommunala lantmäterimyndigheten	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	3,6	3,5	2,1
Kommunbidrag, mnkr	0,8	0,8	0,8
Kostnader, mnkr	-4,2	-5	-5,1
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-1,9	-2	-2,4
Avgiftsfinansieringsgrad*	85%	70%	41%
Livsmedelskontroll	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	6,5	7,6	7,3
Kommunbidrag, mnkr	1	1	1,5
Kostnader, mnkr	-3,5	-3,5	-4
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-1,5	-1,7	-2
Avgiftsfinansieringsgrad*	186 %	217 %	183 %
Tillståndsenheten	21- mar	22- mar	23- mar
Taxeintäkter, mnkr	0,8	1,3	1,6
Kommunbidrag, mnkr	0	-0,2	0,1
Kostnader, mnkr	-1,3	-1,3	-1,6
-varav lönekostnader (exklusive PO), mnkr	-0,6	-0,6	-0,8
Avgiftsfinansieringsgrad*	61%	100 %	100 %

* Avgiftsfinansieringsgraden utgörs av avgifter dividerat med verksamhetens kostnader.

Uppföljning av indikatorer

IM 3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande							
Indikator	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (jan- mars)	Mål
Luftkvalitet i centrala Uppsala							
Antal dygn som mätningar överskrider normvärde för partiklar PM10 (avser mät punkt i centrala staden)*	11	19	6	4	12	5	0
Antal dygn som mätningar överskrider normvärde för kvävedioxid (avser mät punkt i centrala staden)*	31	24	2	2	2	0	0
Indikator	2020			2021	2022	2023 (jan- feb)	Mål
Fordon							
Andel av förvaltningens fordon som kan drivas fossilfritt	100%			100%	100%	100%	100%
Använd förnybar energi, andel	92%			96%	94%	100%	100%

*För att klara miljö kvalitetsnormen under året får antalet dygn med överskridanden inte överstiga 35 för PM10 och 7 för NO₂. Mät punkt: Kungsgatan.

Källor

Luftkvalitet: Stockholm Luft- och Bulleranalys (SLB). Nuvärde avser jan-april 2022. Mätstationen är flyttad och därmed inte är jämförbar med mätningar före 2017.
Fordon: Hållbarhetsportalen.

IM8: I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Företagarnas uppfattning om kommunens service (NKI) – miljöskydd	69			72	>Jämförvärde Sverige	↘
Företagarnas uppfattning om kommunens service (NKI) – hälsoskydd	68			70	>Jämförvärde Sverige	↘
Företagarnas uppfattning om kommunens service (NKI) – livsmedelskontroll	80			79	>Jämförvärde Sverige	→
Företagarnas uppfattning om kommunens service (NKI) – serveringstillstånd	87			76	>Jämförvärde Sverige	↗
Antal registrerade inkomna synpunkter under verksamhetsåret	5			Okänt värde		
NKI 2021 – Miljöskydd; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter	73			73	>Jämförvärde Sverige	↗
NKI 2021 – Hälsoskydd; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter	73			71	>Jämförvärde Sverige	↘
NKI 2021 – Livsmedelskontroll; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter	81			79	>Jämförvärde Sverige	↗
NKI 2021 – Serveringstillstånd; Möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter	87			75	>Jämförvärde Sverige	↗

Källor:

NKI 2022 företagsärenden. Jämförvärde avser nationellt genomsnitt.

Egen uppföljning av antal hanterade synpunkter/felanmälningar, genomförda förbättringar under verksamhetsåret.

IM9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde (2022)	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Totalindex i medarbetarundersökningen	79	80	75	76	80 eller högre	↗
Delindex arbetssituation i medarbetarundersökningen	74	74	74	66	80 eller högre	↗
Delindex ledarskap i medarbetarundersökningen.	80	83	73	78	80 eller högre	↗
Delindex motivation i medarbetarundersökningen	77	81	68	76	80 eller högre	↗
Upplevelsen av miljöförvaltningen som en god arbetsgivare som man rekommenderar (Skala 1–5 i medarbetarundersökningen)	3,9			4,1	4 eller högre	

Källor:
Medarbetarundersökning 2023

Kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag

Liksom tidigare år var uppföljningen i mars/april förenklad i syfte att avlasta verksamheterna. Fokus centralt i kommunen var att bibehålla de viktiga delarna för kontinuiteten och få underlag till analys. Kommunfullmäktige begärde inte in rapportering på åtgärder, uppdrag och inriktningsmål per april. Nämnderna skulle endast rapportera eventuella större avvikelser på leveransförmågan utifrån verksamheternas basuppdrag samt uppdrag i Mål och budget utifrån perspektiven ekonomi, personal och verksamhet.

Nämndens svar nämndbehandlades 7 juni 2023.

Ekonomiskt resultat miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott för perioden januari till och med mars om 4,8 miljoner kronor, vilket är 4,8 miljoner kronor bättre än periodens budget. Merparten av avvikelsen beror på tidigarelagd fakturering av årsavgifter vid enheten för livsmedelskontroll.

Resultatet visar även lägre verksamhetskostnader om 0,6 miljoner kronor jämfört med periodens budget, vilket beror på licenskostnader som inte har inkommit än.

Resultatet är för övrigt enligt plan och intäkterna består av fakturerade årsavgifter för livsmedelskontroll och tillsyn utifrån miljöbalken. Personalkostnaderna uppgår till 15,7 miljoner kronor och ligger i linje med periodens budget.

Politisk verksamhet

Resultatet för mars är ett nollresultat vilket är i enlighet med budget.

Prognosen i mars indikerar på ett positivt resultat om 0,1 miljoner kronor på helår. Det beror framför allt på att den interna tilldelningen av kommunbidrag i mål och budgetarbetet blev marginellt högre än nämndens kostnader.

Administrativa enheten

Den administrativa enheten redovisar ett resultat i balans för perioden vilket är i linje med budget samt helårsprognos.

Avdelningen för miljöskydd

Avdelningen redovisar ett positivt resultat om 2,0 miljoner kronor för perioden vilket är 1,9 miljoner kronor bättre än budget. Avvikelsen beror främst på tidigarelagd fakturering av årsavgifter än budgeterat. Verksamhetens kostnader uppgår till 3,6 miljoner kronor och ligger i linje med budget. Avdelningens storlek på ej genomförda arbeten från 2022, tillsynsskulden av årsavgifter om ca 0,9 miljoner kronor, hålls oförändrad mot budget och väntas genomföras löpande under året. Det finns indikationer på att ny tillsynsskuld kan uppstå under 2023 vilken i så fall flyttas över till 2024.

Prognosen i mars indikerar på ett nollresultat på helår i linje med budget.

Avdelningen för områdesskydd och enskilt vatten och avlopp

Avdelningen redovisar ett positivt resultat om 0,9 miljoner kronor för perioden vilket är 0,9 miljoner kronor bättre än budget. Merparten av den positiva avvikelsen återfinns inom VA-tillstånd. Fler ärenden har handlagts än planerat under årets första månader. Det finns dock indikationer på att antalet inkommande ansökningar om tillstånd till enskilt avlopp kommer minska under året.

Verksamhetskostnaderna uppgår till 3,6 miljoner kronor vilket ligger i linje med periodens budget.

Prognosen i mars indikerar ett resultat i balans på helår.

Avdelningen för hälsoskydd

Avdelningen redovisar ett negativt resultat om 0,9 miljoner kronor för perioden vilket är 1,2 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen beror på senarelagd fakturering av årsavgifter

Verksamhetskostnader för perioden uppgår till 3 miljoner kronor och ligger i linje med budget. Avdelningens storlek på ej genomförda arbeten från 2022, tillsynsskulden av årsavgifter om 0,6 miljoner kronor, hålls oförändrad mot budget och genomförs löpande under året.

Prognosen i mars indikerar på ett nollresultat på helår. Det finns indikationer på att ny tillsynsskuld kan uppstå under 2023 vilken i så fall flyttas över till 2024.

Kommunala lantmäterimyndigheten

Myndigheten redovisar ett negativt resultat om 2,2 miljoner kronor vilket är 2,1 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen härrör från förrättningsintäkter där större arbeten inte kommit till avslut än. När dessa arbeten vunnit laga kraft bedöms intäkterna komma i kapp budgeten. Verksamhetskostnaderna uppgår till 5,1 miljoner kronor vilket är 0,8 miljoner kronor bättre än periodens budget. Den positiva avvikelsen beror på lägre kostnader för licenser, där utfallet inte blev som periodiserat. Dock räknar myndigheten med att få dessa kostnader under året.

Prognosen i mars indikerar på ett resultat i balans på helår.

Enheten för livsmedelskontroll

Enheten redovisar ett positivt resultat om 4,8 miljoner kronor för perioden vilket är 5,1 miljoner kronor bättre än periodens budget. Årsfakturorna för årliga avgifter skickades ut tidigare än planerat vilket förklarar den positiva avvikelsen. Verksamhetskostnaderna uppgår till 4 miljoner kronor och ligger i linje med budget. Enheten har inte någon tillsynsskuld. Enheten förbereder för ny riskklassningsmodell 2024 och införande av efterhandsdebitering.

Prognosen i mars indikerar på ett resultat i balans på helår.

Tillståndsenheten

Enheten redovisar ett resultat i linje med budget för perioden. Intäkterna uppgår till 1,6 miljoner kronor och verksamhetens kostnader uppgår till 1,6 miljoner kronor.

Prognosen i mars indikerar på ett nollresultat på helår.

Marsprognos

Prognosen i mars för helåret indikerar på ett resultat i balans samt i linje med budget. Intäkterna uppgår totalt till 57,4 miljoner kronor och verksamhetskostnader förväntas uppgå till 89,8 miljoner kronor. Det adresserade kommunbidraget är oförändrat om 32,4 miljoner kronor.

Ej genomförda arbeten som har knuffats över till 2023 återfinns enbart inom avdelningarna för miljöskydd motsvarande 0,9 miljoner kronor och för hälsoskydd motsvarande 0,6 miljoner kronor. Dessa planeras genomföras under räkenskapsåret. Det finns indikationer på att ny tillsynsskuld kan uppstå för miljöskydd och hälsoskydd under 2023 vilken i så fall flyttas över till 2024.

Personalstyrkan ligger i linje med budget och bedöms i nuläget vara mer stabil än föregående år. Övriga verksamhetskostnader ligger i linje med budget och inget avvikande har uppstått under arbetet med marsprognosen.

Tabell ekonomiskt resultat och prognos (mnkr)

	Utfall 230331	Budget 230331	Avvikelse	Helårs- prognos	Helårs- budget
Taxor och avgifter	18,2	13,9	4,3	56,6	56,7
Försäljning verksamhet och entreprenader	0,0	0,2	-0,169	0,6	0,8
Kommunbidrag	8,1	8,1	0	32,4	32,4
Bidrag	0,1	0	0,1	0,2	0
Summa intäkter	26,4	22,2	4,2	89,8	89,9
Köp av verksamhet	-4,6	-4,6	0	-18,6	-18,4
Lön och PO	-15,95	-16,0	0,05	-65,3	-65,8
Övr. pers. kostnader	0,0	0,0	0,0	0	0
Lokalkostnader	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,2
Övr. verksamhetskostnader	-1,1	-1,7	0,6	-5,7	-5,5
Transfereringar, avskrivningar och finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-21,75	-22,3	0,6	-89,8	-89,9
Periodens resultat	4,7	-0,1	4,8	0,0	0